

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSEIG DE GRÀCIA, 34. BARCELONA.—TELÈF. 1481-2.

BARCELONA, diumenge, 10 de desembre de 1922

TALLERS D'IMPRESSA
CARRER DE BARCELONA, 11 i 13.—TELÈF. 1215

EDITORIAL

El català en l'ensenyament

De la mateixa manera que havem censurat en les nostres planes, amb la necessària energia, els actes d'hostilitat a la llengua catalana comesos per autoritats i per corporacions religioses, hauríem avui alguns actes de respecte a la nostra llengua realitzats per aquests mateixos elements. I diem que ens plau més la lloanca que la censura.

Cal remarcar amb insistència que l'exclusió que en alguns col·legis congregacionistes o d'altra mena es fa de la llengua catalana, és contrària, absolutament contrària, no sols a les instruccions generals i particulars de la Santa Seu, sinó també als acords presos en diverses ocasions per les autoritats eclesiàstiques. Un d'aquests acords, que afecta a la província eclesiàstica tarraconense, és recent, d'enguany mateix. Els prelats, en les conferències celebrades fa poc a Barcelona, acordaren, entre altres extrems, que en els col·legis s'ensenyi als castellans i catalans el Catecisme i es resin les oracions en castellà o en català, a voluntat dels pares o encarregats dels alumnes, en consonància amb el llenguatge predominant a la llar. En l'ajudit acord es mana així terminantment i es desaprova el costum introduït en alguns col·legis d'ensenyar les primeres oracions i les fórmules del Catecisme en anglès o en francès, prescindint de la llengua materna. És evidentíssim que, tractant-se del predomini de la llengua nadiua, tan condemnable ha d'ésser l'ús del castellà com el de l'anglès o del francès, quan es tracti d'alumnes catalans.

La persecució contra la llengua catalana i contra tota manifestació de catalanitat en un col·legi congregacionista de Barcelona al qual ens referim dies enrera—i que no és pas d'Escolapis, punt que tenim la satisfacció d'aclarir degudament,—està així en contradicció manifesta amb les disposicions i les ordres terminants dels prelats, a part de l'ultratge que representa contra els sentiments dels catalans. En el dit col·legi està prohibit als alumnes el parlar entre ells en català, i qualsevol mot de la nostra llengua que s'els escapi dona motiu a una nota desfavorable en la famosa llibreta anomenada "La Catalana".

Passem ara als actes lloables de què parlàvem al començament. Obint els ordres dels prelats catalans, a fi del passat curs s'establiren classes en català al Col·legi de religioses de Jesús i Maria establert al carrer de Casp. Diversos pares que tenen nois al Col·legi de Jesuïtes del mateix carrer, varen demanar el compliment de l'acord episcopal, i a més l'ensenyança en llenguatge català: i des del principi del curs actual hi ha classe de gramàtica catalana, ultra les classes catalanes de Doctrina. Aquesta s'ensenyà també en català als Col·legis de l'Escola Pia. En el Col·legi de Sant Antoni, pertanyent als Escolapis, hi ha classe de història de Catalunya amb text català.

Aqueixes concessions vénen a constituir un sistema celèstic, que no pot satisfer del tot les legítimes reivindicacions catalanes en matèria d'ensenyament. Però representen un pas considerable en el camí de la catalanització docent i un símptoma de l'avenc que en tots els sectors realitza el nostre moviment nacional.

Tal com avui està plantejat aquest problema a Catalunya, queda a la mà dels pares catalans l'exigir en els col·legis on tinguin els fills el respecte de les concessions parcials fetes als nostres drets en l'acord dels prelats de la província eclesiàstica tarraconense. Havent-hi com hi ha tantes coses censurables en la política que determinades autoritats segueixen en la qüestió essencial de la llengua catalana, seria imperdonable que per la deixadesa o la indiferència dels pares poguessin mantenir alguns col·legis religiosos de Catalunya l'exclusió de la llengua catalana, exclusió que constitueix, no solament un greuge a Catalunya, sinó una desobediència a les ordres explícites i taxatives de les autoritats episcopals.

CARNET DE LES LLETRES

Un "Llibre de Job"

La moral d'En Pujols i l'estil d'En Pujols els veiem clars en aquesta singular sessió del "Llibre de Job", que acaba d'aparèixer a les edicions de la Llibreria Nacional Catalana.

La història del sant varó pacífic i resignat, serveix a Francesc Pujol per afirmar, interpretant el llibre sagrat a la seva manera, el "que ell en diu la separació de la religió i la moral", i judica equivocada la creença que Déu premia i castiga segons el comportament de l'home per tal com Ell està situat fora de la moral.

Aquesta és la tesi d'En Pujols. En aquest d'aquesta tesi ens presenta, en vers català, la tragèdia de Job i els seus amics.

El fet que En Pujols qualifiqui la seva obra de "traducció parafràstica", i la sinceritat amb què explica en el próleg que "el traductor no sap ni ha sapigut mai l'hebreu", fan preveure desconfiança l'ample marge que En Pujols haurà tingut per a deixar volar lliurement el seu estil. Un marge tan ample, que aquesta versió catalana del "Llibre de Job" pot ésser gairebé considerada creació original. En Pujols ha anat recobrint la carcassa de l'obra amb paraules i imatges. L'ha colgat sota una pluja d'expressions populars i d'elements pintorescos. La severitat arquitectònica del "Llibre de Job" ha esdevingut barroca sota el verb profund d'En Pujols.

Aquesta obra que, en ésser re-creada, agafa una forma ben nova, ha estat, doncs, una mena de pretext. Pot dir-se, sense exagerar, que "Llibre de Job" és un motiu perquè En Pujols ens lliuri d'un segon volum de poesia. Re-

el gust popular tenia una certa contenció i semblava tot cast i ingenu. Aquí, en canvi, la imatgeria remouja com un riu i no s'atura mai. Aquesta imatgeria, que va voltant l'argument de la tragèdia de Job, és l'element de creació pròpia amb el qual En Pujols ha col·laborat al llibre sagrat. És l'"accessori" pujolista.

Pensó que, en un dels seus articles, En Carles Riba fa notar tota la valor essencial d'aquest barroquisme accessori. En aquest "Llibre de Job" es veu ben bé la veritat de l'observació. Què seria aquesta obra sense el ramatge espès que voreja la narració? Què seria aquesta traducció sense les aportacions accessoríes que la caracteritzen? No gosaríem pas a dir que sense tot això hagués valgut gaire res.

El cas d'En Pujols és potser la tragèdia d'un humorista. Acostumat a desfogar expressament les coses, veu com sola els seus ulls, són desfogades per sempre més. Acostumat a tractar a peu pla amb les coses sagrades, mai no sentirà aprop l'esgarripança de la divinitat. Acostumat a enfartegar el pensament amb un pilot d'accessoris, s'adonará, eventual, que sola la brossa i la fullaraca desapareix o s'aprima el pensament.

SHIP-BOY

La conferència de J. M. Junoy sobre El singular tràpex de Castelló d'Empúries serà donada a l'Ateneu, dilluns, a les deu de la vetlla.

— Avui, diumenge, al teatre de Berga, el poeta Ramon Vinyes estrenarà una obra poètica titulada Blancaneu dorm. L'autor serà alhora protagonista del drama.

— El poeta Salvador Albert ha acabat un nou llibre de poemes. El titula Més enllà.

— Hom treballa a Soller activament en la confecció de l'Almanac de les lletres, tercer any, en el qual col·laboren distints escriptors de Mallorca i de la Ca-

La Universitat de Gant Crisi ministerial belga?

La gran batalla parlamentària al voltant del problema de la Universitat flamenca, està a punt de provocar una crisi ministerial a Bèlgica. Tenint en compte la composició heterogènia del ministeri, es pot comprendre que entre els seus membres ni hi hagi acord respecte a la solució del problema. S'havia confiat en la troballa d'una solució elèctrica, que permetés la presentació a la Cambra de Representants d'una fórmula transaccional patrocinada pel Govern. Després de les primeres victòries aconseguïdes pels flamencs, l'esperança d'una transacció es fa fonèdissa. Insisteixen els flamencs en la trans-formació total de la Universitat francesa de Gant en Universitat flamenca, i anuncien els ministres flamencs la dimissió si aquesta tesi no és acceptada. Al mateix temps els ministres valons anuncien a llur torn la dimissió si triomfa la tesi de la flamanització.

En aquestes condicions, el president del Consell de ministres, Theunis, ha vist el perill imminent d'una crisi ministerial, en l'instaurat mateix que els delegats del Govern de Brussel·les han d'assistir a la Conferència de Londres relativa al problema de les reparacions.

A la sessió del passat dimarts, el president del Consell insinuà tímidament una fórmula de conciliació, que consistiria en l'acceptació d'una esmena que assegurés la coexistència de la llengua francesa per als estudiants de la Universitat de Gant. Per tant, ha demanat que tornin els diversos projectes a la Comissió i que aquesta vegada trobaria fórmula conciliadora entre les diferents solucions proposades. Així equival a un ajornament de vuit dies, temps necessari perquè els delegats belgues assisteixin a la Conferència de Londres.

Mentrestant, el problema s'aguditzava davant l'opinió i cada dia es marquen més fortament les divergències entre els valons i els flamencs. Els primers es mostren exasperats, i manifesten públicament la indignació llur. Dies passats anaren a Lieja, la ciutat de les Colònies, Louis Franck, un dels poes liberals "flamingants", i el ministre d'Afers estrangers, Jaspar, diputat catòlic de Lieja. A l'arribada dels dos ministres, es produí una manifestació de protesta, amb xiulets i crits de "Dimissió! Abaix els flamingants!" Durant l'estada dels ministres a Lieja, la multitud anava pels carrers cantant la "Brabançona" i "La Marsellesa".

Qualsevolga que sigui el resultat de la lluita sobre la Universitat ganesa, s'haurà fet més ampla la separació espiritual entre Valònia i Flandes. I la unitat política de Bèlgica, que ja no tenia una base gaire sòlida, quedarà clivellada amenaçadorament.

A. ROVIRA I VIRGILI

LA POLITICA

MITING REGIONALISTA A REUS

Per a avui, a les onze del matí, es anunciarà a la ciutat de Reus un miting regionalista a base de parlar-hi del problema de les minories nacionals.

Tindrà lloc al teatre Bartrina i hi pendran part els senyors Roda i Recasens i el diputat a Cortes per Barcelona En Pere Rahola.

ELS JAUMINS

Avui tindran lloc els actes de la inauguració oficial del Centre Jaumí del districte segon d'aquesta ciutat.

Consistiran en una funció religiosa al matí, un sopar popular i un miting a la tarda, en el qual parlaran els senyors Joan Bta. Roca, Angel Marqués, Torra-Bassols i el cap regional del partit, En Miquel Junyent.

MITING D'AFIRMACIO NACIONALISTA RADICAL

Avui, diumenge, dia 10, a dos quarts de dotze del matí, tindrà lloc aquest miting al local del Centre Federal, Marian Aguiló, 27, parlant-hi els següents oradors: J. Riera Punll, per la J. N. Icaria; R. Duran i Albesa, per la F. D. Nacionalista; D. Rold i Pruna, per la Unió Catalana; i En Francesc Macià, diputat per

El castell dels tres dragons

Llegim en el "Diario de Barcelona" del 28 d'abril de 1865 en els anuncis d'espectacles que, naturalment, estan escrits en espanyol, aquest anunci, redactat en la nostra llengua, que diu així: "Odeon. Secció de la Gata. Funció per avuy divendres. La gran gatada de D. Serafi Pitarrà, en dos actes, titulada "El Castell dels tres dragons", adornada ab la riquessa que requereix l'usu intel·lectualment. Antes de aquesta s'posarà en escena la pesa del mateix autor, "Un barret de rialles". Entrada 2 rs. Sillons 2. Llunetes 1. A dos quarts de vuit."

En el número del 29 d'abril del mateix diari i del mateix any, llegim a les noves de primera plana, edició de la tarda: "La nueva gatada en dos actos, titulada "El castell dels tres dragons", puesta en escena en el Odeon con gran aparato y algunos lujosos trajes, divertió grandemente al público por el número de disparates que hay ensartados al describir la vida interior de los castillos feudales en la edad media. El continuo y extraordinario movimiento de los personajes que aparecen exige muchos más ensayos de los que se han hecho para poner en escena esta pieza humorística, cuyo embrollado argumento sólo se comprende claramente en el segundo acto, después de haberse leído mucho en el primero."

Aquestes són les úniques paraules, o més ben dit les úniques paraules de l'opinió moderada de l'època, que ens queden de l'estrena del "Castell dels tres dragons". Com pot veure el lector, és una crítica innocent. Les dues coses que es desprenen d'aquesta crítica són: primera, que l'argument era excessivament enredat, i segona, que l'obra estava poc assajada. Aquest defecte que senyalava el crític del "Brusi" fa cinquanta-set anys, és un defecte que encara s'estila en els nostres teatres.

En Pitarrà titula "El castell dels tres dragons" "gatada cava-lleresca". La paraula "gatada" es refereix a la Societat "La Gata", que era la que feia estrenar l'obra, com es veu en l'anunci del "Brusi", que diu "Secció de la Gata". A més a més, aquesta comèdia formava part de la sèrie de "Singlots poètics". Així de "singlot" no sé si En Pitarrà ho escrivia volent dir que era neoescrita depressa i corrents, sense transcendència, improvisades com un singlot. O si usava aquest terme fisiològic-popular, una mica groller, pura i simplement per fer barrià.

"El castell dels tres dragons" no és ni millor ni pitjor que molts altres "singlots", dels quals la gent amb prou feines se'n recorda. Però amb aquesta comèdia ha passat un cas verament excepcional: "El castell dels tres dragons" no ha passat de moda, i continua essent una cosa popular, com el primer dia. "El Don Jaume" us comprèn que hagi perllurat, per l'excessiva brutícia acanallada que el manté, cosa que, desgraciadament, sempre complau a un nombre massa gran de persones. Però "El castell" és una farsa innocentíssima, tot el verí que pugui dur, tot el que hi hagi de sàtira dins l'obra, sembla que passi desapercbut per el mateix crític del "Brusi", el qual parla de "disparates ensartados al describir la vida interior de los castillos feudales en la edad media". Les indirectes que es poguessin fer als nobles de l'època no eren ni censurades del "Brusi", i així que aquest diari respectava i ha respectat sempre les institucions.

L'any 1865 la noblesa catalana encara volia dir alguna cosa; molts fabricanters, molts botiguers i algun negrer aprofitat, encara no parlaven castellà ni els havien fet marquesos de rès. Així és que el "Castell dels tres dragons" podia ofendre a algun purista de la noblesa, però sembla que tothom reia de les bestalles, de les situacions i els acudits, que són d'un grotosco innocentíssim. Avui dia la part sàtírica del "Castell dels tres dragons" encara pot interessar menys. Avui dia així de la noblesa és una filfa, i parlar d'escuts, és parlar de vuit i nous i cartes que no lliguen. Les baronies s'han fet amb els filats, els teixits i els estampats, i fins amb la usura i coses més innobles encara. I els barons que corren no s'han d'escandalitzar si un company seu pren un bany de cammes en el saló del Tron.

D'on ve aquesta força de vida que té, i tindrà "El castell dels tres dragons"? És que de menuts ens dugueren al teatre per contemplar aquesta obra, i la prime-

ra visió no se'n ha esborrat mai més? És que els versos del "Castell" van lligats a una pila de records dels nostres primers anys? Altres versos i altres obres sabem i veïem, que després no hi hem pensat més. És precisament perquè la innocència del "Castell" i la seva comicitat barroera a l'abast de tothom, l'ha fet apte per a les representacions familiars i les representacions d'estudiants i societats catòliques i centres morals d'aquella que no hi treballaven les dones, i fulano de tal es posava un coixí per fer de Donya Sol? Podria ser que sí, però així no és prou. Si llegiu "El castell dels tres dragons", és molt fàcil que digueu indignats: "Així és una poca solta", però jo us recomano que no us indigneu tan aviat, i us mireu amb una mica més de detenció "aquesta poca solta", i la compareu amb les infinites "poca-soltes" que s'han servit al públic des de l'any 1865 a l'hora en que vivim. Veureu com "El Castell dels tres dragons" s'aguantia, i les altres, no. Ara s'ha fet una prova terrible amb la gatada d'En Pitarrà, se li ha tret vernís, se l'ha pintada de nou, se l'ha vestida una mica a la moderna, s'hi ha posat música, però se li ha deixat l'ànima, se li han deixat aquelles mateixes paraules, avui intolerables si algú les escribís, i... "El castell dels tres dragons" s'aguantia. Aquell "platillo amb cebetes", aquell "arròs a la caputxina", aquell "avesstru del jardí que s'acaba de mori", aquell "Sant Pau que cau un guerrero", aquells "dimoniets sense cua", i sobretot el popularríssim "allò no ho faig com a noble, que ho faig com a calavera". Totes aquestes coses, d'un humor elemental, encara ens dringuen al fons del cor com una campanella d'alegria. Per un camí barroc, per una via absurda i tronada si volen, "El castell dels tres dragons" se'n va a trobar les fonts vives i fresques de l'inspiració popular. I així, essencialment català, que hi ha en el fons i que hi ha a la pell del "Castell dels tres dragons", és el que el fa perdurable i fa que el seu grotosco desesperadament de cartró encara ens faci plorar de tan riure. Per així encara que la crítica d'alguns companys meus, encara que moltes enveges amagades, s'hagin mirat amb indiferència aquesta nova envernissada de la farsa pitarrasca, a mi em plau sincerament felicitar al meu estimat amic el mestre Morera i al meu estimat amic En Francesc Pujols, perquè crec que el "Castell dels tres dragons" del Tivoli és una obra encertada que Catalunya els té d'agrair.

JOSEP MARIA DE SAGARRA

Full de dietari

Anglaterra, "refugium peccatorum"

El príncep Andreu de Grècia, segons un telegrama que acaba de llegir, va amb tota la família cap a Anglaterra. Hom diu que s'hi establirà.

Fa també pocs dies que un creuer anglès recollia a Constantinoble el Califà fugitiu, amb la favorita del seu serrall i amb una pila de joies del seu tresor, valorades en cinquanta milions de francs. No sé si tot plegat farà cap a Anglaterra. Ara com ara, tot plegat ja és a Malta, sota el pavelló britànic.

Aquests dos fets m'han revelat una vegada més una de les gracioses manies dels anglesos: la mania de fer col·lecció de sobirans destituits i de prínceps en desgràcia.

No tinc una memòria prou ferma per confeccionar de seguida l'estadística de les persones reials que han anat a instal·lar-se a Londres o als seus voltants, després d'una contrarietat greu. De tota manera, tinc la sensació que dic una cosa exacta. Em sembla, per exemple, que l'ex-rei de Portugal, En Manuel de Bragança, entre la boira londinenca, fa bonament el que pot, per aconsolar la seva saudade. També em sembla que l'emperadriu Eugènia ha viscut en terra anglesa gairebé tots els anys del seu digne exili.

Una mena d'intuïció em fa creure que el Tsar de Rússia, si els bolxevistes li ho arriben a permetre, a hores d'ara estaria confortablement instal·lada en algun cotatge de les ribes del Tàmesi, amb la seva dona i les seves filles.

I què us diré? Tinc també una mena de presentiment que alguns altres sobirans dels que encara s'aguanten, quan pleguin el ram aniran a Anglaterra a acabar els seus dies jugant al Polo i ballant two steps amb noies alegres.

No sé què té Anglaterra pels reis destronats i fins pels tronats!

CARLES SOLDEVILA

Cròniques portugueses

EL POBLE

De l'admirable llibre de Louis Madelin, deixeble d'aquell extraordinari historiador nomenat Albert Vaudal, intitulat "La révolution", en treiem, de l'epígraf general "La France de 1789" les línies següents del cap. I, "L'anarchie dépenrière":

"La pobre gent dels pobles es mor de fam... Quan vingui el dia, incitat als seus deures, el poble cridarà ben alt la seva misèria i la seva cólera. Tot el mal ve de què França no té Constitució, ha escrit Turgot a Lluís XVI. El també (gens partidari, probablement, d'una Constitució a l'anglesa) sentia parlar d'una organització racional. Car en 1789 no hi ha un mal sistema sinó absència de sistema. Un dels darrers ministres de la Monarquia, dirigeix al rei, en vigílies de caure, un raport que caldria citar tot enter. "França és un reialme... les províncies del qual són estranyes les unes a les altres, on algunes contrades són afranquides de les càrregues que les altres suporten totalment, on la classe més rica és la menys contribuent, on els privilegis trenquen tot equilibri, on no és possible tenir regles constants ni vot comú; és per força un reialme molt imperfecte, molt ple d'abusos i, tal com és, impossible de governar."

Paraules de Calonne i síntesi de les pàgines de Taine sobre la França del llindar de la revolució. Abans que tot hom d'aspirar que aquestes ratlles destruïen la vella afirmació, ja desfeta altre temps per l'autor de "L'avenement de Bonaparte", de què la Revolució Francesa fou un "bioc". Així, M. la revolució són un fenomen de "complexió" que fa història, la crítica i el futur descomposen al procurar-ne els orígens, les causes i les conseqüències. És l'"esperit públic", en el seu triple aspecte d'intel·ligència, voluntat i sentiment col·lectius, qui crea, desencadena i justifica una revolució. Va afirmar Antero de Quental que a Portugal només seria possible una revolució que no traduís interessos mesquins o vanitats irridades; la revolució de la fam. I la donava com a fatal. Tenim recel de les profecies d'alguns homes. La profecia d'Antero ha caigut per la base, perquè Antero no podia preveure a què estat d'inconsciència i d'ignomínia arribaria la societat portuguesa.

Com en les lleis de la física, la reacció en els pobles es dona gairebé sempre entre dos pols oposats: entre les capes "alta" i "baixa". En general, però, degut a factors que fóra inútil enumerar, és la classe mitja, al principi víctima del xoc reflex del corrent, qui acaba per neutralitzar-lo i dominar-lo, apagant en els dos pols oposats la tensió i la desobediència del fluid. A Portugal, i en el moment d'ara, la societat, col·locada entre els dos camps extrems, agafa i representa al peu de la litra el seu paper en el ram de Pantagruel. És la societat burgesa el "substratum" d'aquesta República? L'és. Però aquesta república "loup" d'un règim, simbolitza un Estat, o millor, una nació rodiga per un director. Usant la frase de Turgot, però, a aquest Estat li falta una "organització racional". El caracteritza l'"absència d'un sistema". I aquest sistema, en dret públic, no és altra cosa que el goig i l'harmonia de tots els factors d'equilibri que condueixen a la "vida normal de l'Estat".

Així, fem-nos ressó de la pregunta col·lectiva: Pot continuar la pujada desenfrenada del cost de la vida, només perquè l'"especulació" convé a la política financera? O a què? Política de grups mal avinguda i contumaciosa?

Poden el comerciant que vol viure, l'industrial que vol viure, el funcionari que vol viure, continuar sota la dependència dels grups i faccions, tots impunes perquè compten amb la passivitat de les víctimes i amb la complicitat dels Governos?

Pot mereixen'sa orèdit, a nosaltres que deixarem la camisa i la pell en la gran fira, una política el generalat de la qual forma part de l'alta finança, de les seves empreses i negocis? Si la vida és un calvari i el viure un infern, si el luxe és un descor i una provocació; si tot és així i el poble és fet malbé pels marxants de la ciutat, com és que el poble encara no corre cap als qui li vengueren la tònica?

Santa paraula: al Poble!

HUMBERTO PELAGIO

La reunió general d'Acció Catalana

L'assemblea ratifica la confiança al Consell Central interí, elegint-lo, per unanimitat, amb caràcter definitiu: El president, En Jaume Bofill i Matas, hi pronuncia un magnífic i important parlament

Abir, a les set de la vetlla, tal com estava anunciat, tingué lloc a l'esplèndida sala d'actes del Centre Excursionista de Catalunya la primera reunió general d'Acció Catalana. Abans de començar, la sala s'atapeí de socis, envaint passadissos i...

Occupà la presidència el diputat de la Mancomunitat En Pelai Vidal de Llobatera, ocupant, també, lloc a l'estrada els senyors Manuel Massó i Llorens, Rafael Closas, Martí Esteve i Ventura Gassol, en representació del Comitè executiu d'Acció Catalana.

Després d'això, i darrera la lectura dels articles corresponents, En Vidal de Llobatera explicà com, per correspondre al vot de confiança atorgat per la Conferència Nacional Catalana, el Comitè executiu havia procedit a la redacció dels Estatuts de l'entitat que havia a crear-se, atenent-se a les bases generals acordades a la mateixa Conferència.

Una vegada aprovats els Estatuts, el propi Comitè, trobant-se davant la necessitat d'haver de dotar legalment a l'Associació d'una Junta, i tenint en compte que una elecció en aquells dies, només amb els primers inscrits, hauria estat antidemocràtica, acordà designar amb caràcter d'interí els sis membres del Consell Central, triant per aquests càrrecs aquelles persones que, per la seva actuació a la Conferència Nacional Catalana, s'havien fet més conegudes a la confiança dels inscrits. Foren designats: En Jaume Bofill i Matas, En Lluís Nicolau d'Olwer, N'Antoni Rovira i Virgili, En Ramon d'Abadal i de Vinyals, En Carles Jordà i En Leandó Cervera.

Finalment, al·ludí la tasca replegada pel Consell interí, ponderant la fins a dur-la a la consagració, que resultava el més indecís per a regir en endavant Acció Catalana d'una manera definitiva i amb plenitud d'autoritat.

Concluint amb aquesta apreciació, el senyor Gorga i Artigues presentà una proposició, demanant un vot de gràcies pel Consell interí. Fou aprovada.

La proposta d'En Vidal de Llobatera fou així mateix acollida amb un "sí" unànime dels concurrents. Amb tot, com que s'havia rebut un nombre considerable de vots per escrit, calgué procedir-se a la lectura de noms d'aquesta votant i recompte de vots corresponents, resultant que tots noranta-vuit eren a favor de la redacció del Consell interí, amb l'excepció d'una candidatura que quedava a parer de noms.

El resultat de l'elecció fou conegut amb notables aplaudiments, que es convertiren en ovació, en que es oïen els llores pretesos dels aplaudiments per a integrar el Consell Central, senyors Bofill i Matas, Cervera, Nicolau, Jordà i d'Abadal.

Després d'això, i darrera la lectura dels articles corresponents, En Vidal de Llobatera explicà com, per correspondre al vot de confiança atorgat per la Conferència Nacional Catalana, el Comitè executiu havia procedit a la redacció dels Estatuts de l'entitat que havia a crear-se, atenent-se a les bases generals acordades a la mateixa Conferència.

Una vegada aprovats els Estatuts, el propi Comitè, trobant-se davant la necessitat d'haver de dotar legalment a l'Associació d'una Junta, i tenint en compte que una elecció en aquells dies, només amb els primers inscrits, hauria estat antidemocràtica, acordà designar amb caràcter d'interí els sis membres del Consell Central, triant per aquests càrrecs aquelles persones que, per la seva actuació a la Conferència Nacional Catalana, s'havien fet més conegudes a la confiança dels inscrits. Foren designats: En Jaume Bofill i Matas, En Lluís Nicolau d'Olwer, N'Antoni Rovira i Virgili, En Ramon d'Abadal i de Vinyals, En Carles Jordà i En Leandó Cervera.

Finalment, al·ludí la tasca replegada pel Consell interí, ponderant la fins a dur-la a la consagració, que resultava el més indecís per a regir en endavant Acció Catalana d'una manera definitiva i amb plenitud d'autoritat.

Concluint amb aquesta apreciació, el senyor Gorga i Artigues presentà una proposició, demanant un vot de gràcies pel Consell interí. Fou aprovada.

La proposta d'En Vidal de Llobatera fou així mateix acollida amb un "sí" unànime dels concurrents. Amb tot, com que s'havia rebut un nombre considerable de vots per escrit, calgué procedir-se a la lectura de noms d'aquesta votant i recompte de vots corresponents, resultant que tots noranta-vuit eren a favor de la redacció del Consell interí, amb l'excepció d'una candidatura que quedava a parer de noms.

El resultat de l'elecció fou conegut amb notables aplaudiments, que es convertiren en ovació, en que es oïen els llores pretesos dels aplaudiments per a integrar el Consell Central, senyors Bofill i Matas, Cervera, Nicolau, Jordà i d'Abadal.

Després d'això, i darrera la lectura dels articles corresponents, En Vidal de Llobatera explicà com, per correspondre al vot de confiança atorgat per la Conferència Nacional Catalana, el Comitè executiu havia procedit a la redacció dels Estatuts de l'entitat que havia a crear-se, atenent-se a les bases generals acordades a la mateixa Conferència.

Una vegada aprovats els Estatuts, el propi Comitè, trobant-se davant la necessitat d'haver de dotar legalment a l'Associació d'una Junta, i tenint en compte que una elecció en aquells dies, només amb els primers inscrits, hauria estat antidemocràtica, acordà designar amb caràcter d'interí els sis membres del Consell Central, triant per aquests càrrecs aquelles persones que, per la seva actuació a la Conferència Nacional Catalana, s'havien fet més conegudes a la confiança dels inscrits. Foren designats: En Jaume Bofill i Matas, En Lluís Nicolau d'Olwer, N'Antoni Rovira i Virgili, En Ramon d'Abadal i de Vinyals, En Carles Jordà i En Leandó Cervera.

Finalment, al·ludí la tasca replegada pel Consell interí, ponderant la fins a dur-la a la consagració, que resultava el més indecís per a regir en endavant Acció Catalana d'una manera definitiva i amb plenitud d'autoritat.

Concluint amb aquesta apreciació, el senyor Gorga i Artigues presentà una proposició, demanant un vot de gràcies pel Consell interí. Fou aprovada.

La proposta d'En Vidal de Llobatera fou així mateix acollida amb un "sí" unànime dels concurrents. Amb tot, com que s'havia rebut un nombre considerable de vots per escrit, calgué procedir-se a la lectura de noms d'aquesta votant i recompte de vots corresponents, resultant que tots noranta-vuit eren a favor de la redacció del Consell interí, amb l'excepció d'una candidatura que quedava a parer de noms.

El resultat de l'elecció fou conegut amb notables aplaudiments, que es convertiren en ovació, en que es oïen els llores pretesos dels aplaudiments per a integrar el Consell Central, senyors Bofill i Matas, Cervera, Nicolau, Jordà i d'Abadal.

Després d'això, i darrera la lectura dels articles corresponents, En Vidal de Llobatera explicà com, per correspondre al vot de confiança atorgat per la Conferència Nacional Catalana, el Comitè executiu havia procedit a la redacció dels Estatuts de l'entitat que havia a crear-se, atenent-se a les bases generals acordades a la mateixa Conferència.

Una vegada aprovats els Estatuts, el propi Comitè, trobant-se davant la necessitat d'haver de dotar legalment a l'Associació d'una Junta, i tenint en compte que una elecció en aquells dies, només amb els primers inscrits, hauria estat antidemocràtica, acordà designar amb caràcter d'interí els sis membres del Consell Central, triant per aquests càrrecs aquelles persones que, per la seva actuació a la Conferència Nacional Catalana, s'havien fet més conegudes a la confiança dels inscrits. Foren designats: En Jaume Bofill i Matas, En Lluís Nicolau d'Olwer, N'Antoni Rovira i Virgili, En Ramon d'Abadal i de Vinyals, En Carles Jordà i En Leandó Cervera.

Finalment, al·ludí la tasca replegada pel Consell interí, ponderant la fins a dur-la a la consagració, que resultava el més indecís per a regir en endavant Acció Catalana d'una manera definitiva i amb plenitud d'autoritat.

Concluint amb aquesta apreciació, el senyor Gorga i Artigues presentà una proposició, demanant un vot de gràcies pel Consell interí. Fou aprovada.

lana. El primer a Ripoll; el segon a Balaguer, i el tercer a Berga. Hi ha l'intent de fer-ne, sempre que sigui possible, un cada mes. Per cap d'any hi ha projectat el de Tarragona. També Acció Catalana prengué part en el de Poblet, organitzat per les Joventuts Nacionalistes de Valls i Montblanc, així com amics contribuïren a l'acte de protesta realitzat a La Bisbal per la Unió Jurdica. En aquests aploms i actes de propaganda, especialment en els celebrats conjuntament amb altres elements nacionalistes, hem pogut constatar la popularitat creixent d'Acció Catalana.

La funció central de la propaganda escrita, la realitza el nostre setmanari "Acció Catalana" —començant en plegar-se la crònica de la Conferència Nacional—. Aquest setmanari, que és el porta-veu de la nostra Associació, constitueix un arxiu interessant de documents nacionalistes i de l'activitat de tot el nacionalisme català aquests últims mesos. Ha desvetllat les simpaties de tota la premsa comarcal. Algunes vegades ha pres d'ell el mot d'ordre, i ha vist com, mercès a ell, eren posades en circulació valors periodístiques fins ara poc coneguts.

Entre altres publicacions cal esmentar el fullotí contintat la Conferència d'En Rovira i Virgili; fulles diverses de propaganda repartides en els Aploms i litzals i difusió d'articles cabdals.

ORGANITZACIO. — Fins avui s'han registrat a Acció Catalana nou centes trenta cinc inscripcions de soci, entre les quals figuren els de moltes dames. N'hi ha moltes d'altres d'imminents.

Està constituïda i treballa amb intensitat la delegació comarcal de Ripoll. Estan en vies de constitució les de Balaguer, Berga, Seu d'Urgell i altres contrades. No és possible enumerar els ofertes que hem rebut. Les suggestions que se'ns han fet degueren anònimes. Gairebé sempre totes elles, així com tota la nostra organització forana són el fruit immediat de les campanyes de propaganda.

Tenim preparada la creació de la majoria de les seccions previstes als Estatuts, que no hem ja instaurat esperant que ho fes el Consell definitiu.

ACCIO EXTERIOR I DIFUSIO DEL NOSTRE ESPERIT. — Oportunitat es constituïren a la Mancomunitat de Catalunya i a l'Ajuntament de Barcelona, no minories d'Acció Catalana, sinó les minories dels diputats i regidors adictes a Acció Catalana. La nostra entitat, és una vitz i coherent conjunció patriòtica. A ella hi han convergit homes i estils de moltes diverses procedències, deixebles de diferents reestratges. Tots ells, però, nacionalistes incondicionals. Però com que en aquelles Corporacions públiques els amics que es constituïren en minoria procedien tots d'ells d'un mateix estil polític, calgué explicar allí les causes i el procés de l'existència. Les campanyes d'aquelles minories han consistit en afirmar pràcticament l'ur sentit nacionalista, però col·laborant a les obres de bon govern.

Cal esmentar singularment l'adquisició i catalanització de LA PUBLICITAT per un grup d'amics nostres, la majoria dels quals pertany a Acció Catalana. Jo que aleshores era absent de Barcelona vaig seguir com vossaltres amb emoció el procés d'aquella tasca redemptora. Veia com una rera. Altres les seccions del diari anaven apareixent en català. Finalment la instauració de les dues Tes majestoses en el títol constituï el definitiu resum. Davant d'això no podrà dir com altres vegades algun il·lustre literat espanyol que els catalans ens preocupem només de les façanes.

Encara que LA PUBLICITAT no és ni ha d'ésser òrgan d'Acció Catalana, la seva aparició i les seves campanyes responen fidelment a les directrius de la passada Conferència Nacional. Mercès a aquest diari fou trencat el cercle de silenci incoercible i meditats que ens envoltava. Havia dit i ara repetim que un diari era el millor que, ara com ara, podríem fer els nacionalistes d'Acció Catalana.

L'èxit de LA PUBLICITAT ja l'heu vist: Èxit de col·laboració que malgrat possibles equivocacions excel·leix entre el periodisme barceloní; èxit de públic com se us explicava ben sincerament en un editorial. Aquest èxit exemplar demostra com no és una aventura massa arriesgada la de llançar-se a la catalanització d'un vell diari barceloní.

Hem vist amb joia com coincidint amb el nostre criteri i les

nostres campanyes els estudiants nacionalistes de la Universitat de Barcelona impulsaven d'una banda una manifestació contra un llibre espanyolista que ferí per molts conceptes la nostra sensibilitat, i, d'altra banda, no deixant-se temptar d'una hàbil campanya patriòtera refusaven d'ingressar a la Federació Escolar Espanyola en vies de fundació.

Podríem afegir encara la simpatia i adhesions rebudes arreu de Catalunya, d'Ajuntaments, autoritats, entitats i prohoms nacionalistes, Joventuts, especialment Pomells. Podríem dir que Acció Catalana, amb un procés semblant al de la Conferència Nacional, com més va, més simpaties recull i més recels esvaeix entre els catalans de bona fe.

Per tant, dels acords presos per la Conferència Nacional, hem complimentat el de crear Acció Catalana i el de "fundar un diari que sigui fidel expressió de la més pura catalanitat i del criteri nacionalista proclamat a la Conferència". "D'instaurar un organisme que resolgui els conflictes jurídics que li siguin sol·licitats" se'n capté eufòricament la Unió Jurdica.

Aqueixa és a grans trets la tasca feta pel Comitè executiu de la Conferència, pel Consell Central interí d'Acció Catalana i pels nombrosos nacionalistes que els han ajudat. Si algun mèrit hi ha, el d'iniciar-la és del Comitè executiu. Donem-li les gràcies.

Tasca immediata a fer

Aquí haurien acabat les meves paraules si amb l'elecció d'avui no ens haguessim confirmat definitivament en el Consell Central d'Acció Catalana en nom del qual us dono les gràcies per una elecció que és un honor i una càrrega.

Tot just comencem i moltes coses urgeixen. Cal procedir ràpidament a la constitució de seccions. D'acord amb elles cal iniciar la sistemàtica catalanització d'estaments. Cal fer abundosa i variada la propaganda escrita. Cal preparar una intel·ligent i ben plaçada acció exterior. Cal sobretot començar sense impaciències i defallències una organització perfecta.

Per a realitzar tot això ens calen mitjans i col·laboracions. Ara deu fer uns tres anys que molts de vossaltres celebrant el meu ingrés a la Mancomunitat de Catalunya m'atorgàveu la vostra confiança, però m'advertíeu que seria com tota confiança política, exigent. En prendre'n nota puc respondre us ara, en nom d'aquest Consell, com aleshores ho vaig fer pel meu compte, que nosaltres també serem exigents de la vostra col·laboració.

Tot fent camí

M'hauria elagut en aquest acte, aplicar, continuant-lo, l'ideari de la Conferència Nacional, a Acció Catalana. Ja veieu que ara no hi ha lleure de fer-ho. Altrament, valdria més que ho reservi a la precisió dosificada d'una sèria d'articles que penso adreçar-vos, com és natural, des de LA PUBLICITAT estant.

Ara, tot fent camí, permeteu-me només que entauli amb vossaltres el diàleg inicial de la nostra expedició patriòtica. Són a la sala venerable del Centre Excursionista de Catalunya, i ja sabem com és dolga i reconfortant la conversa dels companys que surten a córrer món sola la claror de les darreres estrelles.

No ens preocupem massa dels altres ni ens negligemíssim per a estrafar-los. Per a fer això no hauria calgut Acció Catalana. Amb Acció Catalana s'és acabada d'enriquir la gama de mitjans del nacionalisme català, en la qual hi ha per triar i per encabir-se tothom. A Acció Catalana hi desitgem només als que hi hagin de venir de grat. Hi convidem a tothom, però no hi cap tothom. Que cadascú, segons el seu criteri i el seu tarannà, s'adscriu a l'estol nacionalista més semblant a ell, mentre romanguí dintre l'ortodòxia nacionalista. Prou que tots aquests estols sabran conviure en la suprema germanor catalana i fins sempre que calgui sabran aplegar-se en front unió nacionalista.

Per tant, valga a parlar-vos amb una gran llibertat d'esperit.

Atletisme patriòtic

Com tots els atletismes, és alhora plenitud i depuració. En una sessió de l'Institut d'Estudis Catalans preparant la publicació completa de les obres d'En Prat de la Ribera, notava En Fera Co-

rominas que en les produccions del Mestre, com més antigues, l'expressió hi era més violent, però el contingut més pla, i que a mesura que passava el temps, esdevien sota una major suavitat de forma d'una més intensa virtualitat nacionalista.

Una cosa és el radicalisme i una altra cosa l'heroisme. La plenitud és normal; passa pel mig on el corrent és més suau que les regoïdats inútils i més fort que les escomes que circunden imponents un còdol.

No hem d'acontentar-nos amb el sentimentalisme fàcil i balder que sura a flor de terra. Cal gratar en la crosta de les convencions. Cal arribar al subòl on rau la passió veritable, allà on passen els grans corrents telúrics, allà on és el frissament de les semences; allà on les arrels es haten tentaculars.

Fins ara el nacionalisme català només havia treballat al sol. Ara cal que s'avesi a treballar al sol i a l'ombra, de dies i de nits. Hem de proclamar la jornada patriòtica de les vint-i-quatre hores. Cal que abnegadament es resigni cadascú a esdevenir un simple element parcial en la divisió del treball que s'imposa. Ja ens servirà de compensació la visió de conjunt que dona el patriotisme. Com preceptua la dita Evangèlica perloant a l'al·moïna que "luna mà no sapiga el que fa l'altra", però que entre ambdues hi hagi una absoluta confiança recíproca. És clar que Acció Catalana com a Associació legal actuarà sola la vostra fiscalització i la de tothom.

Massa que fins ara el nacionalisme havia desacreditat paraules, alguna de tan precisa i trascendent encara que científica, com la paraula AUTONOMIA. Per defugir-la, per ara ens ha calgut restablir la de LLIBERTAT. TAT, que després d'un llarg desús ens sembla nova.

Cal cenyir els lloms, moderar les actituds, i més que altra cosa, frenar les llengües. Més eficaç ha esdevingut la tasca del Pros Milà i Fontanals, aquell savi innocent, aquell home casolà i escrupolós, aquell català dolç i temorenc, que no la d'En Víctor Balaguer, el de la cabellera esbullada i la capa romàntica, qui tot maleint envers la Castella castellana, esdevenia ministre de l'Espanya gran.

No parlessim massa del nostre patriotisme. L'abusar-ne és una manera espanyola. Costa poc d'experimentar o provocar una esgarripança epidèmica al pas d'una xaranga militar o en les solennitats declamàtiques d'una "Festa de la Raca". La vocació patriòtica, especialment d'ençà de la guerra gran, ha d'ésser humil i gairebé vergonyosa. No ens plauí d'insultar res ni ningú, ni de lladrar la llana. Que la nostra passió no sembli canina ni lleonina; que sigui una passió simplement i profundament humana. La noble passió irascible dels qui senten un ideal patriòtic no assolit encara.

Disciplina nacionalista

No basta l'atletisme individual dels nacionalistes. Cal una disciplina que els relligui. Els d'Acció Catalana l'hem de respectar per la convenció de què és necessària i per fer honor al compromís que hi posen els nostres Estatuts. El franc-tirador pot arriscar-se a tota llei de faècies i d'aventures; no així una milícia regular. Per això seria d'una major eficàcia nacionalista l'estudiant que en lloc de trencar un vidre o estellar una porta, aconseguís amb pacífica violència instaurar l'ús de la llengua catalana dintre una aula universitària. Com a les Legions romanes ens cal la doble tasca: de votllar el campament i d'una persistent colonització.

El nostre camí no és de platzer, sinó de sacrifici. Molts intel·lectuals es complen entre els nuells d'Acció Catalana. Baldament procuri que la nostra actualització esdevingui popular m'han de permetre en aquests moments de sinceritat aquesta cita d'En Charles Maurras: "...De nobles coeurs, dans de poitrines de purs idealistes, dénuées de tout lien avec le monde matériel, forant sans doute, avec une alliance parfaite, le sacrifice d'un temporal dont ils se sentent détachés par profession: mais sacrifieront-ils aussi aisément une idée? un parti pris? un caprice? un goût? Les héros sont bien pointilleux. Je les crains beaucoup en affaires, et, dussé-je indignor quelques royalistes, les affaires d'Etat sont des affaires. Elles aussi." ("La Démocratie Religieuse", Paris, 1921, Pág. 56 i 57.)

Tàctica tradicional de les institucions i dels polítics d'Espanya, ara l'afalagar, tant com els catalans traïdors, els nacionalistes o patriotes rebecs. Es de preveure, per glòria nostra, que no serà aquest el tracte que els mereixerà Acció Catalana.

Penseu, amics meus, que tothom, espectadors, adversaris i enemics, serà exigent amb nosaltres. Autoritats de moltes menes i homes ben diversos, indulgents amb les errades dels altres, serien potser inflexibles envers nosaltres. No els donguem ocasió d'ésser-ho en estricta justícia. Gustem aquesta posició excepcional com un acontentament a les nostres idees i com una honor que ens obliga.

Si el nostre camí és de sacrifici, també ho és de glòria. Nosaltres, amb entusiasme constructiu, gairebé amb fruïció genètica, podem col·laborar personalment a l'obra magna de la nova Catalunya. En la seva argila encara flonja, podem deixar-hi les nostres ditades. Així, en les pedres de les veïes Catedrals són encara visibles els senyals múltiples i amagadissos dels anònims picapedrers.

Crida

Fem que el nacionalisme sigui accessible a tothom; als catalans provinents de totes les escoles, de tots els estaments, de tots els partits. Especialment als escolars i a totes les joventuts; si la nostra senyera és un ideal flamejant, ¿qui millor que elles per a arborar-ne amb cada mà un tros? Especialment també a la pagesia: sense el seu concurs positiu, no fóra possible la victòria. Especialment, per fi, als obrers: Si més no, llur neutralitat ens seria necessària. Però nosaltres, ni que en poguéssim prescindir no els deixàrem, perquè, com hem dit altres vegades, en treballar per la llibertat de Catalunya volem una Pàtria políticament lliure i socialment justa.

Que es trobin dintre el nacionalisme catalans de totes les contrades de la nostra terra. Seria un èxit ben remunerador d'Acció Catalana l'aconseguir com sembla que s'inicia el redreçament de les comarques fins ara somort. Adreçem-nos també als germans d'altres regions de llengua catalana; a tots els catalans escampats per Amèrica i el món. Sentim dintre nosaltres la solidaritat dels passats i dels vinents —canal sempre renovada de la Tradició—. Tinguem per tots una salutació colpidora; pels bons catalans; pels qui fan l'ofici de traïdors; pels qui voldrien assajar l'ofici de convertits. Segui la nostra encaixada de companyonia per tots els nacionalistes; pels qui són amb nosaltres; pels qui no són amb nosaltres; pels qui, circumstancialment, no hi poden ésser—que són els més de plànyer.

Fins ara ens queixàvem que les dones catalanes no eren en els estols nacionalistes. Havent-les ayesades simplement a brodar senyeres i a fer-nos-en ofrenes i a presidir Jocs Florals i a fer amb nosaltres parella en la dansa de la sardana, no podem esperar-ne més difícil ajut. Ara, Acció Catalana—suara els Pomells—els obrim les portes de nat a bat.

Era un tòpic dir: les nostres dones són positivistes. Potser era cert. Ens retenen; no són com les dones d'Irlanda, implacables; llur patriotisme no és heroic com el de les dones de França que guanyaren la guerra... Però què hem fet per a colpir-les? No s'han literatures, ni amb articles, ni amb discursos; no han d'enternir-se de convèncer amb teories ni amb amb l'espectacle de la nostra mansuetud. Quan l'heroisme arriba, volem el què faran. Aleshores serà el moment de judicar-les, més ben dit, d'aplaudir-les.

Espiritualitat i política

Si un "mori", en un moment de topades i de lluites pot ésser una arma llançadora—molts agafen la primera que troben—, un "visca"—crit afirmatiu—sigui la nostra constant senyera en la pau i en el combat. Qui gosi tocar-la, caldrà que declari el seu odi a Catalunya, i per tant que contradiuï cruantment l'obra de Déu i la democràtica voluntat d'un poble.

Deia Xenius que la vida és la perfecció. L'espiritualitat social —que mena la perfecció nacional—desamortitza la política amb totes les seves xarxes; però d'ella fatalment en vindran les més glòries hores polítiques del nacionalisme.

Nosaltres, és a dir, Acció Catalana, serem a tot arreu on es faci —fins en política—acció nacionalitzadora. No aspirem a ésser un partit més. No perquè l'ésser masses ens en fes sobreixir, sinó perquè procurarem ésser queldom millor.

Volem allò que somniava En Maragall: L'alçament de Catalunya; aquell alçament patriòtic que aferrarà la nostra personalitat i que—amb una revolada magnífica—fa delimitar, capgirant escarcellers i nosas.

Adeu, adau!

En Jaume Bofill i Matas, tan brillant com ple de doctrina,

El plor d'En Pep Ventura

Torna a parlar-se de l'home-natge nacional a Pep Ventura. El gloriós restaurador de la sardana serà aclamat com a geni de la nostra terra. Res tan meregut. Diuen que En Pep Ventura visqué en una època de plena decadència: la sardana havia esdevingut una dansa d'estrets límits geogràfics i es perdia, a més a més, sota la inspiració insubstancial dels motius d'òpera italiana. Aleshores, tot d'una, ve un home humil que anima la nostra dansa amb l'alenada del paisatge i de la cançó popular. Aleshores ve En Pep Ventura i interpreta la "El cant dels ocells", per exemple, i escampa el tresor preciós de les seves melodies.

Hom assenyala sovint la feble estructura de moltes sardanes d'En Pep, i algú parla àdhuc d'una tècnica fallada. Però, no és precisament aquesta diàfana ingenuïtat del mestre, aquesta poca complicació dels seus temes, el que fa més evident el miracle? En la tenora d'En Pep, Déu hi posà la remor de la nostra mar i les herbes de les nostres muntanyes. Les melodies d'En Pep Ventura rajaven inconscientment definitives. En elles hi bategaven les colors i les línies d'un paisatge: hi havia tot l'Empordà emboïrat de melangia o resplendent de claror.

Sembla com si en la seva vida empordanesa quotidiana, En Pep Ventura hi recollís tresors inexhauribles de sentiment i de gràcia. Imagineu-vos el mestre sota els porxos daurats de Castelló o embolicat de la llum de Perallada. Imagineu-vos el mestre a la tenora prop del Mas Ventós, amb la mar de Roses llà baix, o al Port de la Selva, arrodonat a l'ombra de Sant Salvador, guaitant la mar amansida pel parpelleig de Venus. Comprendreu que l'ordre, l'omniè, la color i la gràcia de l'Empordà eren el doll meravellós que cantava en la tenora del mestre.

Dolç paisatge empordanès! Dolces tonades: eternes com la cançó del caragol marí! Un home va agafar-vos amb el seu gest creador i us ha lliurat a tots els catalans. La sardana ha trobat, amb l'obra d'En Pep Ventura, el sentit nacional.

Amb un esforç amorós un home va incorporar un paisatge, va traduir-lo musicalment. I amb aquest paisatge va fer vibrar amb extremitats humanes i actuals la vella tradició. Escolteu "El cant dels ocells" o el "Totes volen heren", o el "Tot d'oració" i endevinareu la tradició i el paisatge encarnats per un home genial, dramatitzats pel seu temperament. Talment un nou Sant Francesc, En Pep Ventura parla amb els ocells i amb totes les coses naturals.

Fóra molt interessant, al costat dels homenajes que ara li seran tributs, intentar de reconstruir la vida del mestre. Una biografia d'En Pep Ventura, on fos recollida la seva activitat de cada dia, on fossin contades les pures anècdotes de les seves caminades per l'Empordà.

Mentrestant susciteu la imatge del mestre plorós. Recordeu el plor d'En Pep Ventura, tocant la tenora damunt l'empostissat d'una plaça de poble. Tothom sap aquesta llegenda del músic que plorava interpretant les seves sardanes. Plorava de pura emoció? Era la força del paisatge que el feia esclatar en llàgrimes? Era la dolça fusió de la dansa i del cant amb la llum?

Valdrà més que veiem en aquest plor la joia de l'home que crea. En Pep Ventura potser prosseguia que aquells porxos i aquelles pedres i les corbes dels monts llunyans, prenen una nova vida amb l'alè de la seva tenora. En el plor d'En Pep Ventura, recreador de paisatges, hi havia alhora la dolor de la mare i la ineffable joia paternal.

PALAU DE LA GENERALITAT

Conferències a Figueras

El dia 15 d'aquest mes començarà el cicle de tres conferències atorgat per la Comissió d'Educació General a l'Ajuntament de Figueras. Aquestes conferències seran celebrades a les deu de la nit a l'estatge de la Biblioteca Popular.

La primera serà sobre higiene col·lectiva, a càrrec d'En Ricard Giral; la segona, sobre higiene individual, a càrrec d'En Jesús M. Bellido; la darrera, sobre higiene moral, a càrrec de N'Ermenegild Puig i Sals.

segons ja és costum en el nostre gran orador, fou interromput diverses vegades amb forts aplaudiments i coronat al cap d'avall amb una llarga ovació, tributada a peu dret per tots els concurrents.

En sortir, hom ponderava entusiasmàticament la tasca que portava realitzant la naixent i ja preponderant Associació de patriotes, felicitant-se d'un resultat tan falaguer i considerant la ferma i segura del que pot esperar-se la causa de la llibertat de la nostra Pàtria.

ESPORTS

EXPOSICIONS

LA MUSICA

BOXA

L'afar Siki-Carpentier

Dóna gust de tant en tant donar un cop d'ull al que passa en l'esport estranger; avui intentarem explicar quelcom, encara que molt breument, de l'afar que més apassiona el món esportiu. En cert que en el cas de Siki-Carpentier hi ha una part mínima l'esport propiament dit; més el cas és avui el tema forçat en la premsa professional i d'ell s'ocupa amb una vivacitat tal que sola la passió pot haver-ne la causa.

Ens referim a la desqualificació decretada per la Federació Francesca de Boxa al novell campió mundial de pesos mitjos, el senegalès Billie-Siki.

No fou, no precisament per un motiu d'ordre esportiu, sinó que afectava tan sols la moralitat de l'individu, el qual en determinat moment semblava oblidar-se que ja era quelcom més — o ho representava quant menys — que el triat "boy" que fins fa poc havia vagat quasi famelic, per aquesta mena.

El cas evident és que els individus de la Federació Francesca han demostrat una excessiva severitat amb el pobre negre, en punir-lo per no mesos i al·lucinat-hi el títol de campió; això, i certa campanya feta per part d'alguns esportistes de veritat, han fet que el diputat senegalès M. Diagne, des del seu escó de la Cambra, pronunciés una forta diatriba contra els individus de la Federació de Boxa, i presentant la qüestió sota un aspecte bastant hàbil per a apassionar encara més el públic, fins a aquell que es manté allunyat de les incidències pugilístiques; en efecte, el diputat del Senegal sostingué que allò no havia estat sinó un "pat-i-pris" per prejudicis de raga.

Posteriorment, des de les columnes d'un diari sostingué el defensor del seu compatriota negre que el combat Siki-Carpentier no havia estat sinó una "combinació" preparada entre els managers respectius amb la complicitat dels elements federatius. "Fou solament en el ring que dos fenòmens d'ordre fisiològic foren que En Siki no volgués prestar-se a la matança", afirma rotundament M. Diagne; l'espectacle produït per aquestes paraules ha estat formidable; Heller, el manager del negre, ho nega, si bé sembla que amb no gaire convicció. El negre sosté que Heller cobrava dos cents mil francs si ell s'hagués deixat abatre en el quart round, com era el conveniut; que En Carpentier li escupia insults en veure que el moment de l'ombra-se a terra no solament no s'acostava, sinó que pel contrari ell estava redobtant els cops amb més rediesa.

El boxador francès i el seu entrenador. En Descamps, neguen en absolut les afirmacions del negre, al qual acuseu d'irresponsable.

La Federació Francesca, per la seva part, ha fet obrir una enquesta per a depurar els fets; l'opinió, convé dir-ho ben alt, en aquest afer s'ha posat enterament a favor del negre, al que es creu víctima de la gent que el rodejava.

El càstig imposat per la Federació unànimament és objecte de censures, car per dissort, altres casos semblants s'han presentat i mai s'havia donat proves d'una severitat tan rigorosa.

A Nord-Amèrica, malgrat que els negres són mirats amb profunda antipatia, ja han avançat que no es permetrà combatre a aquell país a En Carpentier, fins que no s'hagi aclarit plenament la qüestió.

Com es resoldrà aquesta? El règim seria un nou combat Carpentier-Siki, fet amb les garanties necessàries; i en efecte, els carrers telegràfics ja parlen que En Carpentier, fins desafiànt el risc de la desqualificació amb què se l'amenagava, està disposat a oposar-se novament al negre, el qual d'altra part exigeix que el producte sigui enterament a l'afar.

Què's veu, doncs, l'estat de l'afar, mirat baix un punt de vista esportiu tan sols, car han sortit ja moltes complicacions en ell, que seria massa llarga l'explicació i seria poc adequada al caràcter d'aquestes notes.

FUTBOL

En Planes reapareix al Barcelona

En el partit que han de disputar-se avui en el seu camp els Júpiter del Barcelona i del Martellenc farà la seva "reentré" l'exjugador de l'Avenç, ex-quipier del Barcelona i ex-entrenador de l'Avenç (conservem l'ordre cronològic de les etapes d'aquest defensa).

S'ha escrit i parlat tant sobre aquestes canvis, que considereim tan-immorals pels individus com per a les pròpies Juntes dels clubs que se'n fan còmplices, que no val pas la pena de tornar inquietar-hi.

Ultra l'esmentat jugador, també es tornará a presentar amb els blau-grans En Llobet; se'ns nota oficialment, l'equip estarà constituït pels següents jugadors:

dors: Uriach, Planas, Llobet, Bosch, Blanco, Riera, Vilalta, Homs, Argemí, Cella II i Ferrando.

Arbitrarà En Marinó.

Un potser cap a Bilbao Seguirà comentant-se amb interès el resultat del nostre equip jugant amb l'Atlético de Bilbao; és clar que una victòria resultaria sempre més agradable, però això no obstant, hem convé unànimament que el paper fet pel Barcelona és bastant brillant, tenint en compte que l'Atlético, a més de jugar en terreny propi, és un equip de força empenya.

Ultra això, cal fer avinent que En Blanco no poté desplaçar-se, degut a la seva darrera lesió al braç, que representa també un fort "handicap".

Abir arribà cap a Bilbao En Cella I, amb el propòsit de jugar el partit d'aquesta tarda.

Del partit Portugal-Espanya

Des d'ara pot quasi afirmar-se que l'equip que jugarà contra la selecció portuguesa a Lisboa serà el següent:

Porter: Zamora. (Espanya, de Barcelona); defences: Vallana, Caranga (Arenas, de Bilbao); mitjos: Samitier (Barcelona), Meana (Sporting, de Gijón) i Páez (Arenas, de Bilbao); davanters: Perea (Barcelona), Ramon Gonzalez (Sporting, de Vigo), Carmelo (Athletic, de Bilbao), Alcántara (Barcelona) i Asedo (Athletic, de Bilbao).

Podria ésser que En Monjardín (del Madrid) substituís a En Gonzalez.

N'Estrech, essent com a suplent, no és probable que vagi a Madrid per als partits de selecció, puix està confusional.

MOTORISME

La prova per a cotxes del Moto Club de Catalunya

Demà, dilluns, quedarà tancada la inscripció per a aquesta cursa, que tindrà lloc el vinent dia 17, sobre el mateix recorregut que el de la darrera prova de regularitat.

Els equips que inscripció s'ha rebut fins ara són els següents: Equip Blanc;

Mameli Teixidor, moto Harley Davidson.

Josep Teixidor, side-car Harley Davidson.

X. X., autocicle Loryc.

Antoni Plana, autocicle Loryc.

Equip verd;

Arturo Gaston, moto Harley Davidson.

Pere Estalella, side-car Harley Davidson.

Marian Bigorra, moto Harley Davidson.

Joan Andreu, autocicle David.

Equip vermell;

Ricard Escalé, moto Indian.

Vicens Carrion, side-car Indian.

Antoni Portabella, side-car Reading Standard.

Ferran de Vizeya, Autocicle Elizalde.

Tots ells pertanyen a la categoria de cotxes lleugers, o sigui que faran el recorregut a un promedi de 40 quilòmetres per hora.

Amb motiu d'aquesta cursa hi ha gran entusiasme al Moto Club, activant-se tots els darrers detalls. A jutjar per notícies rebudes, és de creure que els inscrits sobrepassaran en importància a la darrera prova que es disputaren quatre equips.

El dia 11 es farà el sorteig dels inscrits i dilluns vinent s'entregaran als concursants els plans, horaris i distintius dels equips.

Notes diverses

Sirvain, que dimencres serà opositat a En Lleat Alis, compta amb un impressionant "record"; els seus darrers combats són altres victòries sobre En Tricky, Porcher, Naesens, Teddy, Fred Hau-sego, Lacaille, Valls i Verne.

En la mateixa vetllada tindrà lloc la revenga Castañé-Marcos, el combat Americano-Stevenson i el d'En Victor Ferrand-Manuel Gonzalez, el vencedor del qual disputarà el títol de campió d'Espanya de pes mosca a Lluís Vallespin.

ELS TEATRES

PRINCIPAL PALACE

Divendres vinent s'estrenarà el nou quadre "Idilli de nines". Aquest quadre recordarà els exquisits ballets compostos pel delicat artista André Hellé infiltrant un alè de vida als ninotels mecànics. Contribuirà a l'èxit de la presentació, la intervenció del famós ballari J. W. Jackson, el qual ha dirigit la part coreogràfica i a més a més hi prendrà part com a intèrpret. El decorat és obra dels notables escenògrafs francesos Deshayes i Arnauld.

NOU

L'empresa d'aquest teatre, seguint la sèrie de represes interessants, anuncia pel dimarts vinent la del famós viatge fantàstic còmic-líric en 18 quadros, "Los sobrinos del capitán Grant", pel qual ha fet pintar un magnífic decorat i en la qual trobarà excepcional ocasió de lluir tota la companyia.

"El Camarín" — Pintures

de Carlos

Aquesta nova exposició assenyalà un moment interessantíssim en el procés evolutiu d'En Carlos. Pot dir-se que amb aquestes pintures, en les quals doctidament predomina el paisatge, el pintor atreu un període de la seva vida artística i en comença un altre de molt més important i de major transcendència per la nostra pintura. Si no representa una maduresa definitiva, marca una majoria d'edat robusta i noblement assenyada.

Confessem que l'anunci d'aquesta exposició, quan tot just fa un any de la que amb tant d'èxit celebrà en aquesta mateixa sala, ens feia sospitar que, en visitar-la, ens trobaríem amb una segona edició, sense cap diferència sensible en el valor ni en la significació del conjunt comparada amb l'anterior.

Hem de reconèixer, però, que no ha estat pas així. Tanmateix, En Carlos s'ha superat, i encara potser el mal humor no cecava del tot al guany positiu que signifiquen les seves obres d'ara, però més que la ratificació del concepte pictòric que abans inspirava la seva pintura, particularment els paisatges, els d'ara signifiquen una veritable realització d'aquest concepte i per tant un veritable canvi d'orientació.

En els paisatges anteriors, en els de l'exposició passada, sense anar més lluny, tot era graciosament fugat i sumari d'acord amb la sensació fugat que els motivava. Per això, segons com, donaven la impressió de coses finiment sensuales i efímeres, pintades per una sensibilitat aristocràtica a tall d'impressionismes. L'obra, tot i tenir un cert regust d'heretisme que els feia la filiació incerta, tament eren uns paisatges que no trocaven ben bé de peus a terra.

En els de l'exposició actual, les qualitats de sensibilitat i consensualitat continuï de l'anterior, no han minvat gens ni mica i en canvi n'han eixit a la superfície altres de capitals que un bon fins ara solament podia endevinar-se sense que les pogués constatar d'una manera tangible.

La que el pintor, sense perdre res de la seva meravellosa elegància natural, ni de la seva rica visió colorística, ens dona una interpretació més personal, més robusta i concreta, més noblement realista de la naturalesa.

En això precisament radica la transcendència d'aquesta manifestació. Sense la reflexió, sense el control de l'autocrítica, En Carlos s'hauria pogut abandonar a l'èxit segur que li proporcionava la seva agilitat i el poder de fascinació de la seva paleta fàcil i elegant. Però sortosament ha rebut defensar-se victoriosament d'aquesta temptació i ara ens dona una obra molt més forta, en la qual se sent ben clara la pura tradició olímpica enriquida amb una sensibilitat més exigent i més complexa i amb una tècnica més refinada i més sòlida, malgrat la seva aparent senzillesa.

L'obra més representativa, tant en el sentit tècnic com en l'espíritual d'aquesta exposició, l'obra dogmàtica podríem dir de l'actual col·lecció, indubtablement és l'assenyalada amb el número 21, fora de catàleg que ocupa el lloc preferent de la sala.

En aquest paisatge, En Carlos es presenta amb una austeritat i amb una precisió desacomunada, tot i mantenint-hi les seves més valuoses qualitats natives. El gust clàssic de la composició, l'elegància dels cels de reflexes d'estiu, la suntuositat dels blaus delicadament acordats amb la tendresa dels verds humils i les terres anuament carminoses; la gràcia irresistible d'aquest pintor, resten amb tot l'èsser en aquesta tela magnífica. Però al costat d'això que són tants d'altres valors reconeguts, hi ha un afany d'enumerar sense prou, però amb exactitud, d'ordenar, de situar i de fer gràvides i voluminoses les coses que és una veritable novetat en aquest pintor.

El mateix que diem d'aquesta tela pot aplicar-se a la nota del Port, en la qual, si es recorda la inspiració en el mateix tema de l'exposició passada, aquestes diferències que són tants d'altres guanys, fàcilment poden comprovar-s'hi, diferència que també es nota suficientment en la majoria dels paisatges exposats, encara que no sigui d'una manera tan explícita.

La rectificació del concepte pictòric també ha repercutit, com no podia ésser altrament, en la tècnica d'En Carlos. A la factura alada, ràpida i nerviosa peculiar dels seus paisatges d'abans, ha succeït la preocupació d'una matèria uniforme i consistent. En certa manera, ha aplicat als paisatges la factura savorosa que utilitzava en les seves flors meravelloses. La pinzellada viva, isolada, de primera intenció, ha estat substituïda per la pinzellada més aplomada i reflexiva; les tantes brillants s'han transformat en un to més complex i el re-

fregat, un refregat insistent, que sembla que vulgui fer penetrar el matís que se sobreposa fins al cor del to que el sustentava, ha vingut a jugar un paper original i importantíssim en aquesta novella tècnica, d'accent tant personal.

El concepte realista que caracteritza la tradició pictòrica catalana, es manifesta amb tota la seva robustesa en aquestes pintures. Tanmateix sembla que En Carlos, satisfet amb les curules, finalment hagi sentit "totes les veus de la terra" i s'hagi incorporat definitivament a la pintura netament catalana, per continuar la gloriosa història dels nostres mestres paisatgistes, aportant-hi les magnífiques de la seva paleta aristocràtica i la seva elegància instintiva.

C. C.

Els estudiants nacionalistes

L'Associació Catalana d'Estudiants, després de l'èpica venguda de l'estudiantat madrileny i d'haver-li manifestat el criteri abstencionista enfront de les proposicions que fien als estudiants catalans, i per tal de rectificar notícies més o menys ben intencionades respecte l'ajut dels nostres estudiants, ha tramès al del senyor, delegat del Comitè Nacional d'Estudiants, la següent lletra oberta com a resposta oficial d'aquesta catalaníssima entitat, el parer de la qual respecte d'aquest afer és ja conegut dels nostres lectors segons les declaracions que el seu president, senyor Salton, féu a un nostre redactor.

L'Associació d'Estudiants d'Espanya Catalana s'ha adreçat també als estudiants en termes semblants.

La lletra de l'Associació Catalana d'Estudiants diu el següent:

"Barcelona 9 de desembre de 1922. — Senyor En Manuel Torralba de la Rad. — Delegat del Comitè Nacional d'Estudiants. — Madrid.

Distingit company:

Tal com us varem prometre en entrevistar-nos amb vos quan sejouràreu a Barcelona, exposar-vos un paper personal quant a la vostra missió vers els estudiants catalans, la Junta directiva de l'Associació Catalana d'Estudiants ha acordat expressar-vos el seu criteri oficialment, ratificant el que us manifestaren els nostres representants. Ven' aquí l'acompliment de la promesa mitjançant la lletra present.

L'Associació Catalana d'Estudiants no veu cap coincidència entre el nostre problema i els que us pugim interessar plantejats a les Universitats espanyoles per tal com el nostre cas universitari — adreçat a una absoluta catalanització de la Universitat nostra, ja iniciada — no ens permet altra solidaritat que aquella que entre nosaltres mateixos hem aconseguit. Per això aquesta entitat, ni pot fondre's amb una organització d'estudiants espanyols, puix només el gènere ens n'és comú, ni pot tan sols acceptar una falsificada constitució escolar que no s'avingui a les nostres necessitats, les quals coneixem millor que ningú.

Nosaltres no ens barrem el camí de l'activitat implorant només, persistentment, i fent estèries perllongades, reformes acadèmiques que ens siguin pervingudes d'una escaducera mercè del poder públic. No ho fem, ni podem fer-ho; puix, feliçment, les energies escolars són esmerçades de guisa més immediata i pràctica a abastar el nostre ideal universitari. I com que aquest ideal és paral·lel, en essència i en procediments, al d'integració nacional, cal suposar que no per met a l'ideologia d'altres elements que segueixen la vida universitària actual el donar una col·laboració igual a les manifestacions d'aquest conveniement nostre.

Evidentment, refusem, doncs, la idea i l'ajut del Comitè escolar. Tota col·laboració d'aquesta mena, més o menys aparentment condicionada, entre elements que, siguin de dins o de fora, no fan la nostra mateixa professió de fe, ultra ésser desavinent als nostres propòsits esmicològics la solidesa de situació aconseguida i desviaria l'orientació segura i reflexiva que enguany han patelat els elements que representem. No gens menys, això no vol pas dir que no adreçem l'esguard a les qüestions escolars del món, ni que negligim el significar-nos internacionalment.

El segon objecte de la vostra visita, és a dir, el provocar una imprecisa manifestació de protesta, per part nostra, en front dels fets esdevinguts a Madrid i a altres Universitats espanyoles, i especialment per la fallida de procediment que hom ha pretès donar-los com a solució, és mota que us foren dita a l'entrevista defineixen també el nostre pensament col·lectiu. La motivació dels fets esmentats ens és tan aliena. Ens costa tant de

taficat! És lògic, doncs, que per un fenomen natural no sigui exterioritzada, i es quedi molt endins, la indignació que ens podrien produir. Allà on ran el fàstic vers la causa i l'ideari que la Junya, és evident que llurs derivacions no ens faran arborar de sincera identificació.

Dient això, no fem sinó recordar, i constatar-ne l'exemplaritat aliponadora, el franc viure que una temptativa semblant aconseguia a la nostra Facultat de Medicina, baldament ens entefada per impureses entujoses. La generositat dels escolars catalans, però, sent repugnància vers la repressió violenta: no oblidem tampoc que quan així s'ha esdevingut, hem estat més aviat punyits per la fredor hostil d'un silenci o la punxada d'una incitació, que no pas aconhortats per una disconformitat exterioritzada.

Ens cal dir-vos, enaons, que aquest document el fem públic per tal que restin desfogats les errades que planen damunt la nostra actitud. Al·ludim les noves inexactes d'una adhesió, aduadanga excessivament, de "los estudiantes catalanes"; les informacions brillants de vostres gestions a aquesta entitat; i esmentarem també la pressuposada o protestatària vaga d'estudiants a tot Espanya, si per oblit o ignorància del nostre fet ens hi consideréssim llaçament incoesos.

Ens és plaent d'aprofitar aquestes avinenteses per tal de far-vos present de non el testimoni d'apreci, justificat per la condició escolar que ens és comuna, restant de vos alts. a. a. — Octavi Salton, president. — Félix Millet, secretari."

Crònica Judicial

AUDIENCIA PROVINCIAL

Seció primera. — Compareix Vicens Malaneros, que ja fou condemnat per altres delictes, qui al jutjat de l'any 1921 llogà un automòbil, deixant sense pagar la quantitat import del trajecte.

El fiscal li demanà la pena d'un any i vuit mesos de presidi convencional i el pagament de la indemnització de 30 pessetes.

Seció quarta. — Compareix Pere Barona Soliva, acusat d'haver disparat contra un individu en una baralla haguda el 14 de maig d'enguany, a Hospitalet, locant el projectil a Josep Casas, propietari de la taverna on començà la disputa, que portà com a conseqüència la dita baralla.

Se li demanà vuit mesos i 22 dies de presidi convencional i el pago de la indemnització de 330 pessetes.

ASSEMBLEAMENTS PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — No hi ha cap assenyalament.

Sala segona. — Universitat. Executiu, Pau Pizarro i altre contra Lluís París.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Seció primera. — Audiència. Tres orals per part i un per estada.

Seció segona. — Manresa. Robatori, Joan Oliveras i altre (Jurat). Tres incidents.

Homenatge a En Ramón Turró

Dijous, vinent, dia 14, a la sala del Consell de la Mancomunitat, i a dos quarts de set de la vetlla, en la sessió commemorativa del desè aniversari de la fundació de la Societat de Biologia de Barcelona, hom farà remesa a En Ramón Turró de la placa commemorativa en or, en honor seu. Parlaran el membre del Consell Directiu de la Societat, En Jesús M. Rellado, l'ex-president, N'August Pi-Sunyer; el president de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans, En Josep M. Bonill i Pichot, i el president de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch, que en representació de la Societat i de l'Institut oferirà l'homenatge al savi biòleg. S'estan circulant les invitacions al solemne acte, però essent pública, la Societat de Biologia restarà agraïda a quines persones assistint-hi mostrin llur adhesió a tan just tribut d'admiració a En Ramón Turró.

El problema de les nacions ibèriques

per A. Rovira i Virgili

text taquígràfic

El publica el setmanari

Acció Catalana

núm. 17

Preu: 0'25 ptes.

LA MUSICA

S'ha publicat el número de novembre de la Revista Musical Catalana, que edita l'Orfeó Català, en el qual, com de costum, hi figura un interessant sumari; el detall del qual és com següent:

El Madrigal i la Missa de difunt d'En Brudieu, Lluís Millet; En Joseph Rodorra, Apeles Mestres; La mort d'En Joseph Rodorra, Lluís Millet; Des de Gascunya, L. Bosch i Pagès; Orfeó Català; Un monument per En Pep Ventura; Certamen en honor de la Sagrada Família; Catalunya; Vida musical dels Orfeons de Catalunya; Noves; Necrologia.

X X

Amb motiu d'haver-se anunciat que d'aquí en davant l'Associació Intima de Concerts donarà les seves audicions musicals al Coliseu Pompeia, són moltes les famílies que s'han adreçat al Patronat de dita institució sollicitant d'ésser inscrites com a socis de la Intima. Per a evitar molesties al sol·licitants, la direcció d'aquelles entitats ens reguem que ten publicats d'aquestes columnes que les inscripcions de socis de l'Intima de Concerts cal adreçar-les a l'estatge social d'aquesta, que interinament i mentre es llistexon les seves millores que es fan al Coliseu Pompeia, està instal·lat a l'Acadèmia Ainaud, Corts Catalanes, 638, segon, segona. Els concerts corresponents al mes de desembre tindran efecte els divendres, 22 i 29, a dos quarts de deu del vespre.

X X

Heus aquí el programa del concert que donaran avui, dimecres, a la tarda, el violinista Francesc Costa, el tenor Enri Vendrell i el pianista Blai Net al Palau de la Música Catalana.

I

Violí i piano. — Sonata en fa major, Handel, Adagio, Allegro, Largo, Allegro. Violí sol. — Xacoma, J. S. Bach.

II

Cançons amb acompanyament de piano. — Prec, Beethoven; Omnipotència, Schubert; En la solitud del bos, Brahms; Ja és aquí, Wolf; Maig, Tolrà; Cançó de taverna, Apeles Mestres; Una cançó et teixirà (estrena), Lambert.

III

Violí i piano. — Intrada, Desplantes; Cançó india, Rimsky-Korsakoff; Himne al Sol, Fierillo; Cançó Lluís XXI i Pavana, Couperin-Kreisler; Allegretto, Beethoven; Rondó, Mozart-Kreisler.

X X

Avui dimecres, dia 10, l'ex-escolania de la parroquial església de Sant Francesc de Paula celebrà el primer aniversari de la mort del seu director, reverend Ot Muntó, prevere, amb els següents actes: Matí, a les deu: Ofici cantat per l'ex-escolania de la parroquial església de Sant Francesc de Paula.

Tarda, a les cinc: Vetllada necrològica a l'estatge de l'Acadèmia de la Joventut, Catòlica de Barcelona (Baix de Sant Pere, s. principal).

Els ex-alumnes o coneguts que no hagin rebut la corresponent invitació, se'ls prega que es donin per invitats.

Crònica Social

JOVENTUT SOCIALISTA

Es convoca a tots els minyons que li desiguen pertànyer a una reunió que se celebrará avui, a les quatre de la tarda, al Centre Obrer del carrer de Sant Simplicí, 6.

La Joventut Socialista assabenta que ja té aprovat el seu reglament polític.

ELS BARBERS I PERMUQUERS

El Sindicat Unió de Barbers i Permuquers avisa a tots els associats que avui, de deu a dotze del matí, passin pel seu local, Comte de l'Assíria, 58, on se'ls entregarà el carnet i se'ls assabentarà d'un assumpte interessant.

SINDICAT UNIO DE LES

ARTS GRAFIQUES

Aquest Sindicat ha establert una sucursal a Gràcia, al Centre Obrer del carrer de Santa Agueda, la qual s'inaugurarà avui. Els treballadors pertanyents a aquest ram es poden inscriure, després del local del carrer de l'Om, número 10, a la sucursal de Gràcia, cada dia, de set a dos quarts de deu i de deu a dos quarts d'una del matí els diumenges.

SINDICAT UNIO DEL

RAM DE VESTIR

El Sindicat Unió del Ram de Vestir celebrà avui una assemblea al Casino Republicà del Poble Sec, carrer de Catalunya, 33. L'acte tindrà lloc a les deu.

LA CAMPANYA PRO-

RABASSAIRES

La Unió de Rabassaires de Catalunya fa temps que ve desenvolupant per les comarques del Vallès, del Penedès i del Pla del Llobregat una intensa campanya contra els rabassaires, parcers i arrendadors del camp. La Unió té per mitjà una revista quinzenal titulada La Terra, la qual té un esperit bellament català.

S'han donat ja mitjans, que han estat concor

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
Dia 9 de desembre de 1922.

Hores d'observació: 7, 13, 19
Baròmetre a 0° i al nivell de la mar, 761.9; 761.1; 761.4.
Termòmetre sol, 76; 14.0; 9.2.
Termòmetre humit, 5.9; 10.4; 8.3.
Humitat (centèsimes de saturació), 76; 60; 57.
Direcció del vent, ENE; calma; calma.
Velocitat del vent en metres per segon, 2; 0; 0.
Estat del cel, quasi serè; núvolos; quasi serè.
Classe de núvols, Fr.-cúmulus; cirro-stratus; cirro-stratus.
Temperatures extremes a l'ombra
Màxima, 14.7.
Mínima, 6.6.
Mínima arran de terra, 4.3.
Oscil·lació termomètrica, 8.1. Temperatura mitja, 10.6.
Precipitació aigua, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0.0 mil·límetres.
Recorregut del vent en igual temps, 101 quilòmetres.
Observacions particulars, boira.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Barcelona: Dues pessetes al mes. Provincies, 7.50 pessetes tres mesos; 15 els sis; 30 un any.
Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Hem tingut ocasió de veure el pergamí que l'Associació de la Premsa ha ofert a l'Hipòlit Lázaro, com a testimoni d'agraïment per haver pres part en la funció que a benefici del Montepio de l'esmentada Associació se celebra el dia 2 de febrer d'enguany.
El pergamí, que és motiu de interès elogiat per part de quants el veuen, és obra del notable especialista en aquesta classe de treballs, Antoni Flos i Gibernau, és d'estil gòtic, i entre les diverses miniatures que en el mateix figuren, crida molt especialment l'atenció per la seva pulcritud i detall una de la façana del Gran Teatre del Liceu.

Corte Hans xeviot anglès, preciosos dibuixos, 2.50 pessetes.
Almacenes BELEN
Carme, 8, i Xucà, 1 i 3

Admetent càrrega a nàvit reduït per a Sant Joan de Nova (Avilés) i Múrcia i Gijón, sortiran d'aquí els dies 15 i 16 del corrent els vapors "Santofirme" i "Inocencia Figarola", respectivament. Facilita informes al seu consignatari, Ramon Dolgado Alvarado, Mercat, 8, entresol. Tel·lèfon 3555 A. La càrrega s'admet al moll de les Balnears, cobert número 1, matrícula número 11, "Col·la Rico".

Barrets petits peli de llop. Immens assortit des de 20 pessetes. 4 Ronda Universitat (prop Balnears)

L'Institut Mèdico-Farmacològic celebrà sessió ordinària domini, d'enguany, a les 10 del vespre, en la qual el doctor Baldoni Dandó discutí sobre el tema "Les glàndules endocrines i el simpàtic. Les nevrosis viscerales".

CORDILLERA

Vi blanc, 0.75 amp. litr.
Cellers ARNO & MARISTANY
PARAIGUES CARDUS
Portaferrissa, 10

L'Habitual de les classes passives del Magisteri primari ens fa saber que parlarà en el lloc de costum, els habers corresponents al mes de novembre prop-passat, els dies 9 i 11 del mes que som, de dos quarts de quatre a les set de la tarda. En els següents dies fenters fins al dia 20 es pagarà de nou a set de la tarda. En aquest sentit donem rectificada la notícia que publicàvem ans d'ahir.

Els Pomells de Joventut d'Horta, visitaran avui, diumenge, la Casa de maternitat de Les Corts. Hi quedaran convidats tots els Pomells que vulguin acompanyar-los.
Punt de reunió: Sobre les quatre, a la porta de la Maternitat.

Corte Hans xeviot anglès, classe superior, 3.75 pessetes.
Almacenes BELEN
Carme, 8, i Xucà, 1 i 3

RESTAURANT ROYAL

Gald de To
cada dia té d'aquesta de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

Tal com tenim anunciat, avui a les quatre de la tarda, tindrà lloc a Gavà la inauguració oficial de la primera delegació de l'Esbart Folk-lòre de Catalunya.
A aquest acte, que revestirà totes de solennitat, ha promès la seva assistència, el director honorari de l'Esbart, l'eminent folk-lòrista don Rosend Serra i Pagés, els doctors Carreras Arta i Josep M. Batista i Roca, en representació de l'Arxip d'Euro-

grafia i Folk-lòre de la Universitat, En Cèsar August Torres, del Centre Excursionista de Catalunya; N'Angel Ruiz i Porta, de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, el Club Muntanyenc i altres entitats catalanes i patríotiques de Catalunya.

Han estat convidats també els Ajuntaments de Gavà, Sant Climent, Bogues, Viladecans i Prat del Llobregat, havent acordat alguns d'ells enviar una representació.

Als socis de l'Esbart a Barcelona els ha estat repartida la invitació corresponent; si per circumstàncies especials algú ha deixat de rebre-la se li prega que es dongui per convidat.

La Junta de l'Esbart i representacions de les entitats de Barcelona sortiran del baixador del Passeig de Gràcia al tren d'un quart de quatre per a tornar a dos quarts de nou de la nit.

COL·LEGIALS
CAVES
IMPERMEABLES
SUPERIORS
CASA ROSICH
Ronda St. Pere, 7
Plaça St. Anna, 9
BARCELONA

Abans de comprar el gènere per al vestit o fabricar vestits la panzeria J. MIR VIVES, Rda. Sant Pere, 15

La direcció de Galeries Layetanes, que establirà en les seves sales la selecció de pintures rebudes en el concurs organitzat per En Lluis Plandiura, es plaça en fer públic que per a correspondre dignament a l'honor que per aquest li ha estat fet, donada la quantitat d'obres que hi seran exposades i que, així vol una organització com la importància de les mateixes mereix, l'exposició que devia manifestar-se dintre aquest mes de desembre, serà oberta per tot el mes de gener propinent, en la següent de donar el març just que aquest concurs mereix, que ve col·laborant amb les firmes millors d'entre els nostres artistes.

Enormes existències en llanterna. Preus extraordinaris.

Almacenes BELEN
Carme, 8, i Xucà, 1 i 3

Ostres BON-Temps. Quintana, 7

Uns quants anys de les nostres festes tradicionals han decidit fundar uns premis d'honorificació per a les parades de figures i cases de la fira de Santa Llúcia, a qual objecte han encarregat al Círcol Artístic de Sant Eluch que el propi vent dia 13 vulgui distribuir la quantitat de 200 pessetes en un dos o més premis a les parades que presentin exemplars més artístics sense perdre el caràcter tradicional i popular.

CAMISERIA
SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en carterat

JONES VERITABLE OASIS
i objectes usats de totes classes
Prou fix. Tàllers, número 41

SANTASUSANA Maquines cosir i de fer mitja, agulles i peces. CARME, 40.

El Gremi de Mestres Estorers ha enviat una comunicació als seus obrers manifestant-los que dita entitat ha pres l'acord de què es repengui el treball en totes les cases dels seus associats el pròxim dia 18, per lo tant demanar avisar els obrers que desitgin reprendre el treball als seus

respectius patrons abans del dia 16, amb la intel·ligència de que els patrons es consideraran lliures de tot compromís amb els obrers si abans de l'esmentada data no hagin manifestat el desig de tornar al treball.

Aparells parlants de tots preus. Extens assortit en discos. AVINYÓ, 1 (entre Fernando i Danys).

Corte Hans xeviot anglès, classe primera, 3 pessetes.

Almacenes BELEN
Carme, 8, i Xucà, 1 i 3

S'ha rebut a l'Alcaldia un telegrama de l'Alcalde de València, notificant que s'ha celebrat en aquell Ajuntament la reunió de representants d'entitats econòmiques i corporacions oficials econòmiques de la localitat juntament amb el senyor Tallavull, delegat del Comitè Central de la quarta Fira de Mostres de Barcelona, canviant-se impressions, constituint-se el Comitè valencià i dirigint-se els peis reunits una afectuosa salutació a Barcelona i a la seva Fira de Mostres.

Galerias Layetanes
CORTS CATALANES, 613
MOBLES, JOIES, TAPISOS
LAMPARAS decorades, projectes per eminents artistes

XACOLATA GARCIA : REUS

MONTAÑA

Vi negre 0.75 amp. litr.

Cellers ARNO & MARISTANY

PARAIGUES CLAPES

Ferran, 14, casa

En la Junta general celebrada per l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, per a elegir els càrrecs que tenien de vacar en la Junta Directiva. Foren elegits els doctors Enric Ribas Ribas, president; A. Borrell Vigo, vice-president; H. Puig i Sais, tesorero; V. Rodríguez Arceas, vice-secretari; A. Aguilar Felin, secretari d'actes; Jacint Vilardell, conservador de museus, i Jesús M. Bellido, vocal segon.

CHAMPANY, VINS, LICORS
Establiments sucursal
DALMAU OLIVERES
Plaça Universitat, 8
Ronda, Sant Antoni, 1

Corte Hans xeviot, fr. llistat i quadros, 5.50 pessetes.

Almacenes BELEN
Carme, 8, i Xucà, 1 i 3

A l'Alcaldia s'ha rebut donant-li el condol per la catàstrofe del port, comunicacions de l'Ajuntament i Alcaldia d'Igualada, la Cooperativa de penedinites per a la construcció de cases barates, Ajuntament de Girona, Alcaldia i Ajuntament de Sitges, Centre d'Estudis americans, Consolat de Noruega, Alcaldia i Ajuntament de Vilafrauda del Penedès, consolat general de Guatemala, Ajuntament i Alcaldia de Blanes, Ajuntament i Alcaldia de Seu d'Urgell, Ajuntament i Alcaldia de Banyoles, don Angel Tremols, caporal del samarret del districte de Cadaqués; Centre Aragonès de Barcelona; Lliga de Defensa Industrial i Comercial de Barcelona.

Sangrà Tel. 1472 A. Banyeres

JOIES VILANOVA UNIO. 6

Ens ha visitat el senyor Pasqual Puig, amo de l'Hotel-restaurant "El Comercio", preguntant-nos que fem constar que no és cert que ni l'interpret, P. Roig, ni En Josep Puig ni ell hagin estat detinguts ni tanta sola molestats amb cap interrogatori ni altra diligència judicial per l'afar de la senyora G. Olasse, de nacionalitat francesa, la qual s'hostatja durant uns quants dies a l'esmentat Hotel.

CAFÉ LA GARZA
PIRINEUS-CORRADORS
EST PIRINEUS

Ahir tingué lloc al Centre de Beneficència Social de Bellmunt el repartiment de premis als nens i nenes de la Secció Catòlica, que mereixeren qualificació al Concurs de Catecisme. El secretari, senyor Montoliu, llegí la

Memòria, donant compte de la tasca feta durant l'any; el director, don Manuel Cubells, féu un bon discurs, fent-ne també un ex-reverend mossèn Pere Roca, president del Centre. A més cooperaren al llum de la festa el nen González, acompanyat amb molta afició algunes peces a violí; peis nens de la mateixa secció fou representat el quadre moral i d'afiliament, "El ballet de la Masià", i, per últim, la secció Musical d'infants, dirigits pel seu mestre, En Marià Mayral, cantaren escoltes cançons.

El senyor Borrell pronuncià unes breus paraules i seguidament es féu el repartiment de premis.

Tant les peces tocades a violí com les cançons foren acompanyades al piano per la senyora Na Manuela Rodríguez.

Catarrós, Rofredats, Bronquitis, cròniques, es curen ràpidament amb l'Exalt Gemenal Climent.

Davant de la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Dels senyors Santamaria, Masot i Escollà, perquè es destinin 2.000 pessetes a la col·locació de rigoles i voreres al carrer Arc de Sant Martí; igual quantitat per a l'adquisició de grava destinada a l'asfalt del carrer de Villar; una altra de igual quantitat per a l'adquisició de grava per a l'arreglament de l'asfalt del carrer del Guinardó; una altra de igual quantitat per a la col·locació de rigoles i voreres al carrer del Tel·lón.

Altres dels senyors Navés i Trius per a que sigui traslladada la font de la plaça d'Eivissa a la cantonada del carrer d'En Pere Pau de la mateixa plaça.

Si teniu mal de coll usu **FARINGOL**
Demanau-lo a les farmàcies i Rda. Sant Pere, 30, farmàcia Arago.

Champagners
Etiqueta Verda
A LES TAULES BEN SERVIDES ALS GRANS BANQUETS
En beuen los intelligents.

Fets Diversos

Un obrer morí
A les cinc d'ahir a la tarda, un obrer treballant a la casa en construcció del Passeig de Gràcia, número 48, caigué, essent conduït a la Casa de Socors de la Ronda de Sant Pere, on morí als pocs instants.

S'ignora el seu nom, per no treballar fixament en aquestes obres.

Universitat de Barcelona

Visitaren el rector l'arquitecte senyor Goday, el qual li mostrà els projectes del nou edifici escollit d'Olot; la directora de l'Escola Normal, el director de l'Institut de Barcelona, doctor Bartrina; el degà de la Facultat de Medicina doctor Martínez, i els doctors Pi i Sunyer i Bellido.

A la Universitat han estat ja des d'ahir suspeses oficialment les classes i a l'Institut els escolars es negaren a entrar a classe, si bé els seran concedides les vacances el dilluns.

Segons la proposta de l'Escola Normal, el rector ha signat nomenaments d'auxiliars a favor de N'Enric Planas. En Josep Col i Cuyola i En Ferran Fernández i En Josep Montllor, respectivament, per a les seccions de Pedagogia, Ciències i Mèdica.

Una Relatí ordre recent crea les següents escoles, d'absoluta necessitat, que de molt temps ençà eren gestionades:

Tres escoles mixtes a Juanet, terme municipal d'Arbúcies; Martorell de la Selva, terme de Masanet de la Selva, i Puigfeliu (Tarragona); i Pedret i Marçà, Ajuntament de Vilanova de la Muga (Empordà). Una escola de nenes a Sant Pau Segúries (Osona). I concedeix la graduació en tres seccions de les escoles per tots dos sexes de Manou.

Noves religioses

Avui: Diumenge II d'Advent. Nostra Dona de Loreto.

Quaranta hores: Avui, a l'església de l'Hospital de la Santa Creu. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa d'avui: Diumenge II d'Advent, del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bona Nova, a Sant Agustí.

Adoració nocturna: Avui, torna de Nostra Dona dels Dolors.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). Torn de Jesús Crucificat.

Avui predicarà a la Catedral basílica el canonge magistral doctor Portolà.

Ahir al migdia va tancar-se la llista d'inscripció al vinent concurs per a provisió de rectories d'aquesta diòcesi. El nombre d'opositors passa de dos cents.

Catalunya Franciscana.—Sota aquest títol apareixerà aviat el portaveu del Terç Orde Franciscà de Catalunya i Balears, revista mensual dirigida pels pares Caputxins.

La redacció és al convent de Caputxins (Sant), i l'Administració-Comissariat del T. O. F., Baix de Sant Pere, 18, Barcelona.

Vet al·l els paraules amb què hom dona compte de l'aparició d'aquest òrgan religiós:

"El desig, tant de temps afagat, de dotar el T. O. F. de Catalunya d'un òrgan comú i únic, ara, gràt sia a Déu, es troba realitzat. "Fulla Seráfica", "Acció Franciscana" i les altres publicacions periòdiques que surten en diferents convents de Caputxins amb un caràcter local, es fonen dins aquest revista, la qual, ultra respondre i satisfer les mateixes aspiracions i necessitats espirituals que impulsaren la fundació d'aquelles, tindrà l'avantatge d'ampliar-les, totes en el contingut doctrinal i en la presentació material; i l'altre, més important encara, d'ésser el porta-veu únic autoritzat de l'orientació i de l'organització de les Congregacions del nostre T. O.

Catalunya, que, en tots els ordres de la vida cultural i religiosa, i en tota floració d'esperit,—com en tot neguit social,—va a l'unissió, tal vegada com cap altre poble llibre, amb els corrents ideològics, mundials, ha conegut la valor del franciscanisme, i ha endevinat tot l'immens bé espiritual que aquest podria aportar a la seva vida angustiosa. I així, no solament és cert per a aquells que han escollit la norma franciscana del T. O. i formen part en les seves hostes, sinó també pels qui sols l'han conegut a través de la literatura, i fins pels qui només han sentit una emoció volandera que, per un moment, els ha entremet el cor. Tots plegrats, però, d'una manera o d'una altra, vénen a ésser devots del Pare Sant Francesc.

Per la qual cosa, la nostra modesta revista, no la fems tancada de criteri, en viscos exclusivament als qui de fet són ja terciaris, sinó per a tots aquells que senten la simplicitat franciscana i puguin esdevenir a son temps fills del dolc Parec.

La publicació oficial de la nostra profecció religiosa de l'Comunidade Estudios Franciscanos; emperò, aquesta, per son caràcter científic i per la necessitat de tractar molts d'altres assumptes del dia, teològics, filosòfics, històrics, etc., no està a l'abast de tothom, ni pot ésser dedicada primordialment al T. O. ni està destinada a realitzar una obra de vulgarització d'estudi ja és. Per això, Catalunya Franciscana, seguint el mateix ideal, serà son complement en la Promesa i el mèdi de mantenir una més directa comunicació amb els nostres terciaris.

Esperem que tot son caràcter serà selectament popular i que tothom podrà trobar-hi interès i profit. Nosaltres hi posarem el cor i tot l'esforç per a obtenir-ho, car és una obra col·lectiva la que engendra, a base d'una amplíssima col·laboració, tant de part dels religiosos i terciaris, com de tots els amics i devots de l'ideal franciscà.

Catalunya Franciscana tindrà diferents seccions:

Editorial, la qual tractarà d'alguns temes d'actualitat relacionats amb el T. O. i les creies franciscanes en general.

Oficial, que estarà al corrent de totes les disposicions governamentals i serà l'òrgan oficial de la Comissió provincial.

Dia, aquesta mateixa secció es respondeix les consultes dels directores del T. O., sempre que les solucions puguin tenir un interès general.

Doctrinal, que inclourà treballs històrics, literaris, etc.

De les nostres missions, amb estadístiques, relacions i correspondència de les nostres missions catòliques.

Antonomies, on, a més de lomenar-se la devoció popular al Tamarug Franciscà, els venerables rector de les parroquies de Catalunya trobaran amable acolliment per a donar publicitat als favors aconseguits pels seus feligresos antonomies.

Crònica de les Congregacions del T. O. de Catalunya i Balears.

Motxiconi del moviment catòlic de tot arreu.

DEL MUNICIPI

Oposicions a la Banda Municipal

El primer exercici d'oposició a les places vacants a la Banda Municipal, tindrà lloc demà, dilluns, a les tres de la tarda, al Saló de Cant de les Cases Consistorials.

Vista a l'Alcalde

Ahir va visitar a l'Alcalde rector, senyor Maynés, el president de la Diputació provincial, senyor Vallés i Rufià.

Secció Marítima

Vaixella entrant

Vapor espanyol "Modesto Fuentes", d'Avilés, amb carbó, Amarrat moll de Costa S. Consignatari, Guillermo Felin.

Vapor espanyol "Polar", de Las Palmas, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya E. Consignatari, Arguimbau.

Pallebot espanyol "Ahi Va", de Palma, amb càrrega general. Amarrat moll de Mallorca. Consignatari, Arguimbau.

Vapor espanyol "Mallorca", de Palma, amb càrrega general i 82 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Buenos Aires", d'Havana i escalas, amb càrrega general i 10 passatgers. Amarrat moll d'Espanya E. Consignatari, Ripol.

Vapor italià transatlàntic "Giulio Cesare", de Gènova, amb trànsit. Amarrat moll de Barcelona E. Consignatari, Itàlia Amèrica.

Vapor espanyol "Mahón", de Mahó, amb càrrega general. Amarrat moll de Múrcia. Consignatari, Amègual.

Vaixells despatxats

Vapor espanyol "Cabo Corveira", amb càrrega general, cap a Bilbao i escalas.

Vapor espanyol "Villarreal", amb càrrega general, cap a Cartagena.

Bergantí goleta italià "G. Garducci", en llst, cap a Marina di Carrara.

Vapor espanyol "Canalejas", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Cullera", amb càrrega general, cap a Gandia i escalas.

Pallebot espanyol "Gorgonio II", amb càrrega general, cap a València.

Pallebot espanyol "Gorgonio III", amb càrrega general, cap a València.

Vaixells sortits

Vapor espanyol "Santa Cristina", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor italià transatlàntic "Giulio Cesare", de trànsit, cap a Buenos Aires i escalas.

Vapor portuguès "Fernao Veloso", de trànsit, cap a Gènova.

Vapor suec "Sandvik", en llst, cap a València.

Vapor danès "Niobe", en llst, cap a València.

Vapor noruec "Argo", en llst, cap a València.

Vapor grec "Anna M. Diakakis", de trànsit, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Eugenio Durán", en llst, cap a València.

NOVES

Amb carregament general són esperats els vapors "Bavona", "Lucilina", "West Chalka", "Ansaldo San Giorgio III", "Sanc", "Cabo Sant Vicente", i "Rifla", i amb carregament de carbó "Inocencia Figarola", "Antonio Sastrelegui", "Newbign" i "Banduras".

El vapor "Polar", arribat de Les Palmas, porta 1.500 canells de platana, que descarrega al moll d'Espanya.

El vapor "Mallorca", arribat al moll de Palma, amb 99 passatgers i 98 tonelles de càrrega general, sortirà avui vesprà, a les vuit, cap a Mallorca.

El "Giulio Cesare"

Avui arribà el transatlàntic italià "Giulio Cesare", amb càrrega general i 2.200 passatgers de trànsit per Sud-Amèrica i 2 amb trànsit a aquest port. A les sis de la tarda continuà el seu viatge després d'haver amarat correspondència i 97 passatgers.

A bord del "Giulio Cesare" hi viatja el ministre de l'Exterior de la República Argentina senyor Gallardo Angel. Per tal de complimentar les alians d'arribar el vapor, es congregaren a l'Estació Marítima del port vint-i-cinc personalitats, entre les que recordem al comandant de Marina, governador civil, president de l'Audència, el general Gó i Gó en representació del capità general, el doctor Ortega en representació del bisbe, el regidor senyor Matons, el consell de l'Argentina, etc., etc. En un dels salons del transatlàntic foren rebudes dites personalitats pel ministre, al qual donà la benvinguda el governador civil en curt parlament que contestà el ministre en la mateixa forma. Totes les presències foren obsequiades amb xampany i havanas.

ELS CAMINS DE LA LLIBERTAT DE CATALUNYA
A. Rovira i Virgili
Prop: 25 cèntims
De venda, als quinquers, a les Oficines d'"Acció Catalana" (Tratallgar, número 14) i a LA PUBLICITAT

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

El Pròxim Orient

Trotsky amenaça acabar la Conferència de Lausana amb un cop de força

Londres, 9.—En un recent miting celebrat en el Consell militar revolucionari de Moscou, ha declarat Trotsky:

"Vaig creient que la Conferència de Lausana acabarà amb la sobtada arribada del nostre exèrcit vermell a Lausana, on lord Curzon i Poincaré esperen finalment veure'ls. Aquests homes d'Estat imperialistes ens han ensenyat a sostenir les nostres demandes, no solament amb simples amenaces, sinó també amb arguments més convulsius i de més pes."—Radio.

TURQUIA VOL COMPRAR VAIXELLES MERCANTS

Londres, 9.—Uns agents comercials que obren per compte del Govern turc, han entrat en negociació amb alguns constructors de vaixells britànics per la compra de cert nombre de bastiments mercants.

El Govern turc ha destinat a la compra la suma de 500.000 lliures esterlines.—Radio.

ELS PERITS MILITARS

Lausana, 9.—Els perits militars aliats i turcs prossegueixen l'examen comparatiu del projecte dels aliats i del contraprojecte turc.

L'impressió que es té en els cercles de la Conferència respecte de la marxa de les negociacions, segueix essent molt favorable.—Havas.

LES NEGOCIACIONS ENTORPEIDES PELS TURCS

Lausana, 9.—Les capitulacions i el Deute otomà han estat objecte de discussió en totes les Comissions i sots-comissions.

El criteri de les potències aliades ha tocat amb la intransigència de la delegació otomana, alguns membres de la qual es mostren irreductibles.

Degut a això, les delimitacions han avançat molt poc.

Les clausules militars i navals del futur Tractat de pau han estat comunicades a la delegació turca. En elles no es fa cap restricció respecte d'Anatòlia, però es demanarà als turcs que es mantinguin a la Turquia europea forces superiors a les de Bulgària.—Havas.

Els incidents de Passau i Ingolstadt :: Sembla que Alemanya satisfarà les demandes aliades

Berlín, 9.—La "Gazeta de Frankfurt" diu que la resposta alemanya a la nota dels aliats sobre els incidents de Passau serà tramesa el dia 11.

La premsa es mostra indignada perquè en la resposta es concereixen totes les satisfaccions demanades pels aliats.—Radio.

París, 9.—La resposta a la nota de la Conferència d'Ambaixadors respecte dels incidents de Passau i Ingolstadt ha estat avui novament objecte de deliberacions del Gabinet de Berlín i probablement serà enviada demà.—Havas.

Berlín, 9.—Davant de les notícies que es reben de París i Londres, es vol evitar a tot preu tot el que justifiqui la presa d'armes en els països rhensans, i com aquesta consideració és superior a totes les demés, les indemnitzacions exigides seran probablement pagades.—Havas.

ELS PROHIBICIONISTES DERROTATS A NOVA ZELANDA

Londres, 9.—Al "Matin" comuniquen de Londres, que en el referèndum celebrat a Nova Zelanda, ha resultat una majoria de 25.000 vots a favor dels adversaris de la prohibició de les begudes alcohòliques.—Havas.

UN TERRATREMOL AL JAPÓ

Tòquio, 9.—S'ha produït un terratremol al districte de Tyokho. Han quedat destruïdes un centenar de cases solament en una població. Hi ha divuit morts.—

LA CONFERENCIA DEL DESARMAMENT RUS

Riga, 9.—Comuniquen de Moscou que la Conferència del desarmament ha acceptat la discussió del pacte de no agressió; però amb la condició que aquest pacte formi part de l'acord complet que signarà la Conferència.—Havas.

FEIXISTES RUSSOS A MOSCÚ?

Riga, 9.—Segons la Premsa local, s'ha format a Moscou un grup feixista secret, compost d'estudiants, els quals obren lliures reunions cantant l'antie himno nacional rus.

Fins ara han escapat a la vigilància de la Tseka.—Radio.

Els problemes de Post-Guerra

Les primeres reunions de la Conferència preliminar de Londres

El pla de M. Poincaré :: L'arribada dels delegats a Downing Street, 10 :: Mussolini somriu i es fa retratar :: Una gran reserva oficial :: M. Poincaré vol contestar els articles de Lloyd George

París, 9.—Es coneixen els següents detalls del pla que M. Poincaré ha estudiat minuciosament i que sotmetrà avui a l'aprovació dels aliats a Londres:

Primer. Per a la compensació dels deutes interaliats, farà notar que, en vista de l'actitud hostil de Nordamèrica, tots els projectes que es puguin presentar sobre l'assumpte corren el risc de quedar en pura teoria. L'inconvenient de l'ajornament indefinit de tot projecte de compensació és que, de moment, no pot parlar-se d'una reducció formal de l'estat de pagaments de 5 de maig de 1921. Mentre els nostres creditors no ens hagin fet cap rebuix, no podem alleugerir la càrrega del nostre deute. Malgrat això, el Govern francès coneix molt bé des d'ara la xifra mínima a què ha d'elevarse el deute alemany a França en el cas que hi hagi compensació. Es fixa generalment aquesta xifra mínima en uns 100.000 milions de francs paper, és a dir, el que manca encara gastar en els països invadits.

Segon. En l'estat actual d'Alemanya i dels mercats financers no pot pensar-se en mobilitzar el deute alemany per emprèstitos internacionals. A aquest propòsit s'anuncia que el Govern belga no pot col·locar els bons que ha rebut d'Alemanya, però cal preparar el dia en què aquests emprèstitos siguin possibles. Per això, per tal que pugui inspirar confiança a l'estranger, cal obligar a Alemanya a reformar l'ur presupost: sota la vigilància d'un comitè de garantia al qual podran unir-s'hi alguns dels banquers cridats recentment a consulta pel Govern de Berlín.

Tercer. Per últim, solament l'ocupació de la major part del Ruhr podrà respondre de la bona voluntat d'Alemanya. Es indispensable per al·leu de la reforma fiscal i monetària.

Aquestes són les condicions en que el Govern francès estaria disposat a concedir a Alemanya la moratòria, la duració de la qual resta encara per fixar.—Radio.

LES PRIMERES REUNIONS MUSSOLINI SOMRIU I ES FA RETRATAR :: GRAN RESERVA OFICIAL

Londres, 9.—Aquest matí, a les onze i mitja, s'ha inaugurat en el número 10 del "Downing Street" la conferència de primers ministres aliats per tal de tractar de la qüestió de les reparacions i dels deutes interaliats.

Poco estona abans de començar-se la sessió, nombrosos curiosos s'havien congregat pels voltants de Downing Street per a presenciar l'arribada dels delegats.

Els primers en arribar foren els senyors Theunis i Jaspard. Després arribà el senyor Mussolini acompanyat dels seus col·laboradors. Mussolini, somrient, al bixar de l'automòbil es deturà un moment perquè els reporters fotogràfics poguessin fer diverses instàncies. El senyor Poincaré arribà poc moments després.

A les onze i mitja en punt començaren les deliberacions de la conferència, a l'entorn de les quals s'ha guardat una reserva absoluta.

Els primers ministres permanexeren reunits fins a la una i mitja, en què sortiren, dirigint-se Poincaré i Mussolini a l'Hotel Claridge, on s'estaven. En arribar a l'hotel, M. Poincaré fou interrogat pels periodistes, però aquest es negà a fer declaracions manifestant que els delegats s'havien compromès mútuament a no fer declaracions fins a la nit.

A la reunió del matí no hi assistiren els perits.

A les quatre d'aquesta tarda la Conferència s'ha reunit novament.

Encara no s'han facilitat detalls de les esmentades discussions. Se sap, però, que el primer en parlar fou el senyor Poincaré, el qual exposà el punt de vista francès, manifestant que França necessitava el diner de les reparacions per a poder atendre a la reconstrucció de les regions devastades.

Bonar Law manifestà que Anglaterra no podrà abandonar els crèdits que té sobre França fins i quan els Estats Units no acudeixin al seu ajut. Poincaré manifestà que França no podria pagar si Alemanya no pagava.—Radio.

Londres, 9.—Interrogat Mussolini pels periodistes, ha desmentit formalment que intenti suscitar la qüestió d'una modificació en el percentatge dels pagaments a efectuar per part d'Alemanya i afegí que avui es sabia si porta o no un pla italià en l'assumpte de les reparacions.

Declarà que Turquia té indubtablement drets indiscutibles, però la sobirania turca no ha d'anar més enllà del Maritza, puix del contrari resultaria un conflicte als Balcans que faria tòmer una solució en altres llocs.—Hav.

EL COMUNICAT OFICIAL

Londres, 9.—Un comunicat oficial diu i que segueix:

Els ministres aliats han iniciat les discussions preliminars sobre les reparacions i els deutes interaliats.

Aquestes discussions continuaran demà, a les onze.

Han concorregut a la reunió: Per Anglaterra, el senyor Bonar Law i el coneller de l'Exiquir; per França, els senyors Poincaré i De Lasteyrie; per Itàlia, Mussolini, el marquès della Torretta i el senyor Contadini; i per Bèlgica, els senyors Theunis i Jaspard.—Havas.

EL CRITERI DEL PARTIT POPULISTA ITALIA

Roma, 9.—La ponència redactada per la Comissió consultiva d'Afers estrangers creada per la Junta directiva del partit populista, exposa el criteri del sudist partit referent a les reparacions.

La Comissió, partint del principi que el creditor no pot renunciar als crèdits adquirits, es mostra favorable a la realització d'un préstec pels Estats Units a Alemanya, préstec que mitjançant les degudes garanties podria ésser igual a la quantia debuda per Alemanya.

L'import d'aquest préstec s'entregaria tot als aliats, i merced a això aquests podrien pagar la major part de les deutes contractats amb els Estats Units.—Havas.

Londres, 9.—La "Pall Mall Gazette", comentant les converses que sestan celebrant actualment a Londres entre els primers ministres aliats, desitja que s'arribi a una decisió i s'exigixin inexorablement l'aplicació de la mateixa.

Els manetjos realitzats pel Govern alemany de quatre anys a aquesta part, demostren clarament que solament per la força és com se podria obligar a Alemanya a obrar amb totalitat i honestat.—Havas.

UNA CONVERSA PARTICULAR

Londres, 9.—Els ministres belgues senyors Theunis i Jaspard han celebrat una extensa conferència amb el cap del Govern, senyor Bonar Law.—Havas.

LA PREMSA ANGLESA

Londres, 9.—L'Evening Standard diu que és evident que els criteris francès i anglès han de topar en les converses preliminars que s'estan celebrant en aquesta capital respecte dels deutes interaliats.

Això creu aquest diari que hauria d'evitar-se per tots els mitjans possibles, no solament pel que es refereix a la qüestió de les reparacions, sinó també pel que es refereix a la qüestió de les indemnitzacions.

LA PREMSA FRANCESA I LA CONFERENCIA

París, 9.—Sobre la qüestió de les reparacions, diu "Le Gaulois":

No ens toca emetre una opinió definitiva sobre els famosos plans del senyor Cuno, abans de conèixer el text de les seves proposicions. De moment ens limitarem a fer constar que els resultats positius que bescompta el seu autor, estan subordinats a operacions financeres que semblen bastant alacides, ja que és impossible saber el que produirà un emprèstit, ja interior, ja exterior. França reclama d'ara endavant garanties reals i immobilitats.

"Le Journal" escriu:

Alemanya, en altre temps, amonacava a tot el món amb la seva seguretat i en el seu comerç. Es féu la unitat per combatre-la i venç-la. Desaparegut el perill comú, hi ha entre els aliats d'ahir rivalitats polítiques, econòmiques o comercials que facin impossible la continuació de l'Entesa?

Heu's ací la qüestió que es planteja actualment i a la qual cal contestar amb un sí o amb un no.—Radio.

Londres, 9.—En un article publicat al Daily Telegraph el senyor Lloyd George atribueix a França la intenció d'anexionar-se la ribera esquerra del Rin quan passin els quinze anys del període que ha de durar l'ocupació interaliada, sota preteix que Alemanya no haurà encara complert el seus compromisos.

Es molt probable, quasi segur que M. Poincaré, en la reunió de primers ministres protestarà contra tal afirmació, que és absolutament tendenciosa i restablirà la realitat dels fets.—Havas.

França, afegí, desitja pagar els seus deutes; però el malvoler evident d'Alemanya pel que fa referència a la reparació de les runes que els alemanys ocasionaren a França, no li permet en l'actualitat.

M. POINCARE I ELS ARTICLES DE MR. LLOYD GEORGE UNA RESOLUCIO ENERGICA DEL PRIMER FRANCES

Londres, 9.—Aquest matí, a l'Hotel Claridge, el senyor Poincaré ha estat interrogat pels periodistes sobre l'article publicat per Lloyd George obre les relacions amb França. M. Poincaré ha manifestat que aquest article havia causat gran sorpresa als francesos.

El punt de sortida de Lloyd George és una inexactitud manifestada. No ha existit mai a França un partit que desitgi la possessió de la part esquerra del Rin. Lloyd George pateix el fenomen psicològic de creure a França imperialista i això explica la conducta que ha observat sempre quan era el director de les negociacions.—Radio.

París, 9.—Telegrafien de Londres al "Journal" que interrogat M. Poincaré sobre dels articles publicats pel senyor Lloyd George, declarà que està ben resolt a no deixar passar cap inexactitud sense la corresponent protesta.

Afegí el president francès: "Creo saber que el senyor Lloyd George, a conseqüència de la publicació de l'article del senyor Lloyd George en el Daily Telegraph, el senyor Poincaré ha fet les següents declaracions:

Els arguments del senyor Lloyd George—comença dient el senyor Poincaré—seran objecte d'una gran sorpresa per als francesos. El seu punt de partida és de tal inexactitud, que cal preguntar-se com un home polític tan experimentat pugui cometre tan gran error.

L'ex-primer ministre anglès preté que hi ha a França un partit important que té la intenció d'anexionar-se la ribera esquerra de Rin, i aquest partit no ha existit mai, sinó en la ment de Lloyd George.

A França cap ministre ni cap Govern, ni sisquer un diputat han format un pla tan irracional.

El senyor Lloyd George diu que si oferí en 1919 al senyor Clemenceau el pacte de garantia franco-anglesa era per a ajudar-lo a lluitar contra el xovinisme dels seus compatriotes.

Aquesta explicació no està exenta de picardí, però és segur que no respon al pensament de Clemenceau.

Quan en gener últim el senyor Lloyd George presentà novament a Cannes el projecte del Pacte de garanties, el text el laborat era enterament il·lusionari; a més a més, el pacte no descansava en cap garantia militar.

La Conferència de Lausana demostrà que un acord complet és possible entre Anglaterra i França sobre la política d'Orient, acord que abans no existia.

En resum: és inexacte que en cap moment França hagi rebutja el Pacte de garantia. França, George en fa responsable de la no conclusió del Pacte de garantia franco-anglesa; oblidat que mai aconterà les justes i positives proposicions que li vaig fer en repetides ocasions.

Per altra banda, el "Journal", comentant les afirmacions d'aquest a Cannes constituïa un veritable regateig, perquè a canvi del Pacte de garantia demanava a França que renunciés a tota acció independent pel desarmament en terra i pel mar i tractés amb Alemanya i amb els Soviets.

El text del Pacte no portava cap compromís precs ni tant sols la garantia d'un conveni militar. Això és el que M. Poincaré féu observar des del moment que ocupà el Poder. M. Poincaré no es negà mai a signar aquest pacte in ca limitat a declarar que no signaria un pacte que constituís una simple fatxada.

Per altra banda, França, lluny d'aver torpedinat la Conferència de Ginebra, com es digué, no

rompé les converses després de la provocació sobtada que significava la conclusió del Tractat de Rapallo, ni després de les fantasies esposades pel senyor Tixlerin. Foren precisament els russos els que es negaren a acceptar els perills d'un compromís al qual França no havia negat la seva signatura, sense altra fi que el de no rompre l'Entesa, i foren també els russos els que confirmaren un cop més a la Haia llur mala fe.

A la carta enviada al "Matin" pel senyor Frangulis, el qual acaba de presentar la dimissió com delegat de Grècia a la Societat de Nacions, es fa constar també que la política altament pacífica i humanitària de França respecte de Grècia, no varia mai.—Havas.

ALEMANYA ES PREOCUPA, SOBRE TOT, D'ESTABILITZAR EL MARI

Berlín, 9.—El ministre d'Afers Estrangers, Rosenberg, ha exposat en línies generals el programa d'Alemanya respecte de les reparacions.

No ha dit res nou contra el que s'esperava.

De les seves declaracions sembla deduir-se que Alemanya atendra, sobre tot, a l'estabilització del mar.

Amb aquest motiu, la "Gazeta de Frankfurt" diu que estan molt equivocats aquells que esperaven un pla general que resolgués la qüestió de les reparacions, puix la qüestió de les reparacions no té solució.

Hem de creure, amb tot, que el Govern de l'Imperi està disposat a respondre a les preteses o a les peticions que puguin dirigir-li els aliats i que no perdrà de vista els esdeveniments que puguin produir-se a Londres amb motiu de l'actual Conferència.

El Govern de l'Imperi ha d'evitar, naturalment, en les seves respostes, que les peticions dels aliats no revesteixin un caràcter d'ultimàtum.—Radio.

EL VIATGE DEL TIGRE :: EL DISCURS DE M. CLEMENCEAU AL MEMORIAL HALL DE WASHINGTON

Washington, 9.—En acabar el banquet que en honor de l'ex-president del Consell francès M. Clemenceau donà el senador nord-americà Mr. Lodge, es dirigí l'important polític francès al Continental Memorial Hall per tal de pronunciar el seu anunciad discurs.

El local, que havia estat severament engalanat, estava abarrotat de distingida concurrència, figurant entre ella, a més a més d'altres il·lustres personalitats, l'ambaixador francès a Washington, el ministre d'Estat nord-americà Mr. Bliss, gran nombre de personalitats de la política i de la diplomàcia i tots els membres de la Comissió senatorial d'Afers Estrangers.

En aixecar-se l'il·lustre orador per fer q's de la paraula, ressonà una gran salva d'aplaudiments i aclamacions.

M. Clemenceau començà resumint els precedents discursos pronunciats en distintes localitats dels EE. UU.; després, amb enèrgiques frases, demostrà la falsedat del caràcter de l'afirmació sostinguda pels que tracten d'acusar a França de militarista i d'imperialista.

Ha vingut als EE. UU.—digué—com portador d'un missatge de pau, per tots els homes. Jo demano per a França únicament el cor, l'afecte i la bona voluntat dels Estats Units.

En grans i eloqüents paràgrafs la història dels esdeveniments ocorreguts des de 1914 a 1919, i diu:

—Recordo que els americans no foren agafats amb sorpresa quan acudiren al costat dels aliats, ja que havien tingut el temps suficient per la madura i serena reflexió, abans d'adoptar la resolució que adoptaren.

Lamento—segui dient—que els Estats Units hagin cregut un deure llur d'abandonar Europa a la seva sort sense previ avís, i això, després d'haver col·laborat a la redacció del Tractat de Versalles, que porta, no solament la signatura dels Estats Units, sinó

La Irlanda Lliure

Mr. Cosgrave declara que l'única manera d'anorrear la rebel·lió és el terror

Dublín, 9.—En un discurs pronunciat a la Dail Eireann, el senyor Cosgrave ha declarat que l'única manera de tractar amb els rebels es anorrear-los i infondre'ls el terror.—Havas.

LA LLEI SECA ALS ESTATS UNITS UN MISSATGE DE MR. HARDING AL CONGRES AL PROGRESSOS DE L'ESPERIT DE TOLERANCIA

Washington, 9.—En un missatge fet públic recentment pel president Harding, referint-se a la llei de prohibició de begudes alcohòliques, anuncia que aviat serà convocada una Conferència, en la qual prendran part els governadors de tots els Estats de Nord Amèrica, per tal de tractar de l'aplicació general de la llei seca.

Afegeix el missatge que no és probable que en aquesta Conferència s'arribi a l'acord d'anular la llei, però la seva rigorosa aplicació es farà tenint en compte l'estat de l'opinió pública, que ha expressat el desig d'obtenir certes concessions necessàries.—Havas.

Washington, 9.—El missatge remès al Congrés pel president de la República, Mr. Harding, aborda, a més a més del problema de la prohibició de venda i consum de begudes alcohòliques, la qüestió dels crèdits als agricultors així com la qüestió relativa a la immigració i al treball dels nens.

En aquest missatge es demana la votació d'una llei que obligui als estrangers que registrin llurs noms a totes les localitats on resideixin accidentalment i prescriueixin una inspecció de les rigoroses respecte dels immigrants, on els ports de desembarcament.

En ocupar-se el missatge de les relacions que manté el Govern dels Estats Units amb les potències estrangeres, el president Harding declara que Nord Amèrica havia contribuït amb la seva indiscutible influència, a fer cada dia més difícil que els conflictes es resinguessin per les armes. La guerra, afegí, féu dels Estats Units una nació acreedora, però Nord Amèrica no procurarà mai abusar de la seva posició en el món d'avui per assegurar-se una dictadura internacional.

El missatge acaba dient que veuria amb gust sincerament que es restablís l'equilibri de les divises estrangeres, perquè aquest és l'únic mitjà de facilitar el comerç internacional.—Havas.

París, 9.—Els diaris publicuen un telegrama de Washington dient que en el missatge llegit pel president Harding, aquest manifestà que els Estats Units signaran mai cap Tractat que tendeixi a una aliança armada i evitaran tot compromís susceptible de col·locar la Societat de Nacions en llur ca. i.

Afegeix aquest telegrama que el missatge presidencial reclama amb urgència la ratificació de l'acord naval de Washington, que desitja estendre a totes les potències del món, per tal d'evitar la guerra.—Havas.

que reconstituï a Europa segons els ideals de justícia i llibertat, tan estimats dels americans i més quan aquest tractat ha estat degut en gran part a la iniciativa de l'ex-president Wilson.

Afirmo i declaro—afegí després—que no demano als Estats Units que intervinguin en els assumptes d'Europa, però sí demano que examinin bé si havien combatut per aconseguir el Tractat de Versalles, no consideri compromesa la vostra responsabilitat.—Havas.

Després d'atà l'orador un converser sostinguda el dia 7 de l'actuat a Nova York amb una alta personalitat nord-americana, la qual l'actual canceller d'Alemanya senyor Cuno declarà durant la seva estada als Estats Units, que el port d'Hamburg seria més prósper que mai dintre de deu anys.

Parlà després del no desaprobat perill que França té a la frontera oriental i acaba amb aquestes paraules:

"França, abans que res, desitja la pau. El Tractat ha d'ésser executat i el millor mitjà d'arribar-hi, no seria un arranjament entre França, Amèrica i la Gran Bretanya?

Una prolongada salva d'aplaudiments acull aquestes darreres paraules de l'orador.—Havas.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS

EL CONSELL DE MINISTRES

S'han nomenat els alts càrrecs i els nous governadors

A un quart de set han quedat reunits els ministres per a celebrar l'anunciament del Consell.

Han confirmat els consellers que continuarien tractant dels alts càrrecs, assumpte que quedarà resolt avui mateix.

El ministre de Finances ha anunciat que portava un expedient autoritzant l'execució d'obres al Jeneralife de Granada. És clar que no tenia seguretat que hi hagués temps de tractar d'aquest assumpte.

El ministre d'Instrucció pública ha anunciat als reporters que demà publicaria la Gaceta una llista d'ordre disposant l'obertura de la Universitat de Madrid el dilluns vinent. Com és recordat, fou clausurada amb motiu dels recents successos estudiantils.

El senyor Salvatella ha afegit que es mantindrà la part de la disposició del seu antecessor relativa a la prorroga del curs durant tants dies com ha durat la clausura.

El ministre del Treball ha manifestat que havia celebrat una conferència amb els representants de les Companyies elèctriques madrilenyes sobre el problema del preu i la intensitat del fluid elèctric.

Els representants de les Companyies—ha afegit—m'han assegurat que ha millorat quelcom el subministre del fluid i que faran tots els esforços possibles perquè en un termini breu quedi normalitzada la situació.

Malgrat això, els he trobat molt ben disposats per a resoldre satisfactoriament aquest interessant assumpte.

El comte de Romanones ha manifestat que portava al Consell expedients d'indult.

El senyor Alba s'ha limitat a dir a l'entrada del Consell:

—No hi ha res, senyors; ni notícies ni frases.

Els últims en arribar al Consell han estat el president i el ministre de la Governació, que havien estat conferenciant per a l'acoblament dels nous governadors.

ELS NOMENAMENTS

Al Consell han estat aprovats en aquesta forma els nomenaments dels alts càrrecs:

Presidència del Consell d'Estat: Miguel Villanueva.

Sots-secretari de la Presidència, Eugeni Barrojo.

Fiscal del Tribunal de Comptes, Romero Givantes.

Sots-secretari de Gràcia i Justícia, Azpitia.

Director de Registres, Gavilán.

Director de Penals, Joan Izquierdo.

Sots-secretari d'Hisenda: Leopoldo Palacios.

Sots-secretari de Governació, Alonso Guillón.

Director de Correus, Pérez Crespo.

Director d'Administració, Manuel Hovella.

Sots-secretari d'Instrucció pública, Anguina.

Director de Primera Ensenyament, Nachter.

Director de Belles Arts, Cobián.

Sots-secretari de Foment, Alfons Soria.

Director d'Obres públiques, Nicolau.

Sots-secretari del Treball, Ramon de Castro.

Director d'Estatística, Uña.

Directors d'Assegurances, Benítez de Lugo.

Director de Pòsits, Martínez de Velasco.

Director d'Agricultura, Rodríguez.

També fou aprovada la següent llista de governadors:

De Madrid, Navarro Reverter.

D'Alava, Salguero.

Albacet, Torreguiza.

Alicante, Montero Reguera.

Almeria, Serrano Ramos.

Avila, Pere Ostos.

Badajoz, López Ruiz.

Bilbao, Sanmartín.

Burgos, Becida.

Caceres, Salvadores.

Cadix, Sanjurjo.

Castelló de la Plana, Gómez Valderrama.

Ciutat Reial, Prida i Jorro.

Córdoba, Ruiz Guerra.

Corunya, Garcia Moranto.

Cuenca, Sanjuan.

Granada, Porrer.

Girona, Lueje.

Guadalajara, Ruiz del Arbol.

Guipúscoa, Mesonero Romanos.

Huelva, Spínola.

Osca, Otero.

Jàen, Mur.

Lleida, Varela.

Llogronyo, Garcia Catalán.

Lugo, Lastres.

Màlaga, Queipo del Llano.

Múrcia, Izabal.

Navarra, Casa.

Orense, Romano.

Oviedo, Nové.

Palència, Landrú.

Pontevedra, Heredia.

Salamanca, Varela Radio.

Santander, Alon o López.

Segòvia, Cazorla.

Sevilla, Fernández Giménez.

Sòria, Mesa de la Peña.

Tarragona, Felis.

Teruel, Cristófol de Castro.

Toledo, Párraga.

València, Cabello La Piedra.

Valladolid, Leopold Cortina.

Viseia, Ledesma.

Zamora, Contreras.

Zaragoza, Gómez Lobos.

NOTA OFICIAL

El Consell de ministres ha acabat a les nou de la nit, donant-se del seu resultat aquesta nota oficial:

"El ministre del Treball donà compte de la seva presa de possessió, d'assistència de tots els representants obrers, i de la conferència que havia celebrat amb els directores de les societats distribuïdores de l'Energia Elèctrica de Madrid.

El ministre de la Guerra manifestà les notícies satisfactòries que li comunicava l'Alt Comissari.

S'aprovaren aquests expedients:

Finances.—Abonament de l'expropiació de les finques afectades per l'estany del Príncep Alfons.

Execució de la subhasta per a les obres del Generalife.

Guerra.—Llibertat condicional d'un condemnat pel fur de guerra."

AMPLIACIO DEL CONSELL

En el Consell celebrat, l'Alcalde Zamora i l'Alba han donat compte dels telegrames de protesta de l'Alt Comissari a les consules que ahir varen fer-li.

Són molt satisfactòries per al Govern, perquè el general Buguete, amb una perfecta comprensió de la doctrina sostinguda pels liberals en matèria de política africana, es mostra de conformitat amb les indicacions que li formularen els ministres d'Estat i de la Guerra.

Un cop verificat l'anunciament viatge del Rei a Àfrica, al qual acompanyarà el ministre de la Guerra, vindrà a Madrid, per a consultar amb el Govern l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc.

S'aprovaren després en el Consell els nomenaments d'alts càrrecs.

EL NOU DIRECTOR D'ORDRE PUBLIC

El nou director general d'Ordre públic, En Carles Blanco, ha exercit durant diversos anys un alt càrrec a la policia, a la que passà com a misioner cap quan es féu la reforma. La seva gestió fou intel·ligent i recta, ja que col·laborà amb En Mèndez Alarín a la reorganització de la mateixa. Separat voluntàriament, per diferències amb En Millán, fou nomenat inspector contra el contraban a la regió Sur de la Península, càrrec que fa poc dimís.

LA QÜESTIO DEL MARROC

LA MANIFESTACIO PRO-RESPONSABILITATS

A jutjar pels anuncis de la Premsa, la manifestació de demà revestirà extraordinària importància.

Nombroses entitats de diversos matissos, tant polítics com agnoscats a la política, inviten llurs associats i correligionaris a prendre part en la manifestació.

Entre les més significades entitats hi figuren el grup feminista

Pertany al Cos Jurídic Militar, en el qual té alta categoria.

COMENTARIS DE LA PREMSA

La *Acción*, referint-se a la carta que En La Cierva ha publicat, sobre l'incident amb En Cambó, diu així:

"Pel mateix que havem respectat sempre a En La Cierva i l'havem defensat moltes vegades, hem de dir que un home de la seva significació social i política no té dret a mantenir l'equívoc en assumpte tan delicat.

Si va caure en error deu confessar-ho, que aquestes confessions calen i no rebaixen.

Si creu que està en el cert, deu dir-ho amb tota claretat i provar-ho.

Parlem així perquè ens sembla perillós l'exemple quan ve de persona de qualitat."

TREBALLS DELS NOUS MINISTRES

A primera hora de la tarda, ha rebut els periodistes el nou ministre del Treball, senyor Chapaprieta, manifestant-los que a dos quarts de dotze del matí havia pres possessió del seu càrrec.

—Jo soc enemic de discursos—ha dit el senyor Chapaprieta—però com a l'acte de possessió hi han assistit representacions dels organismes que depenen d'aquest departament, i entre les quals n'hi havia de l'Institut de Reformes Socials, m'he cregut en cas de parlar, per a exposar breument els extrems principals del programa del Govern en matèria social.

—El ministre d'Estat ha passat tot el matí rebent nombroses visites al seu despatx oficial.

A migdia ha conferenciat extensament amb el comte de Jimeno, representant d'Espanya a la Societat de les Nacions.

—El ministre de la Guerra ha tingut aquest matí despatx amb el Rei, rebent després al seu despatx la visita oficial del Suprem de Guerra, Direcció de la Guàrdia civil i carabiners i de tots els centres militars que depenen del ministeri de la Guerra.

Aquesta tarda rebrà, abans del Consell, les representacions de tots els còsos de la guarnició.

—El ministre d'Instrucció Pública, senyor Salvatella, ha manifestat que era criteri del Govern no facilitar la llista dels alts càrrecs, inclosa la dels governadors, fins a la sortida del Consell que s'efectuarà aquesta tarda.

—El ministre de Foment, senyor Gasset, en rebre aquesta tarda els periodistes, ha dit que treballa per a esbrinar les existències de blat que hi ha emmagatzemades a Espanya.

Ha afegit que facilitarà als agricultors el que pugui portar blat des de l'interior als ports del litoral. Per això ofereix els vagons necessaris.

No consentirà que entri a Espanya un sol gra de blat estranger.

UN CANDIDAT DE GOVERNADOR

Un dels noms que amb més insistència sonen per a governador de Barcelona, és el senyor Sánchez Apido, amic del senyor Garcia Prieto, que ja exercí aquest càrrec.

LA QÜESTIO DEL MARROC

LA MANIFESTACIO PRO-RESPONSABILITATS

A jutjar pels anuncis de la Premsa, la manifestació de demà revestirà extraordinària importància.

Nombroses entitats de diversos matissos, tant polítics com agnoscats a la política, inviten llurs associats i correligionaris a prendre part en la manifestació.

Entre les més significades entitats hi figuren el grup feminista

atenista, la Comissió pro-alibament de presoners, la Unió General de Treballadors, els comunistes, l'anomenada Lliga Nacional, els federats i el grup radical.

El nou partit de política social ha publicat una convocatòria, que firmen, entre altres, el comte de Valledano i Calvo Sotelo, dient que s'adhieren a la manifestació en el sentit de reclamar les responsabilitats dins de les normes constitucionals vigents.

El comte de Romanones ha manifestat que deixa en llibertat als seus correligionaris perquè hi assisteixin o no, afegint que ell no hi assistirà perquè és ministre.

L'ex-ministre Burgos Mazo ha dirigit una carta al president de l'Ateneu adherint-se a la manifestació, però fent constar que seria un absurde congregar les responsabilitats a dues o tres persones d'un sol partit, perquè això produiria en l'opinió el pitjor efecte.

Recorda que ja féu fa un any la declaració que si a ell se'l considerava responsable dels mals del Marroc estava disposat a realitzar el sacrifici que fos necessari en ares de la justícia.

Entre les adhesions que s'han rebut de províncies figuren Monistrol, Palma de Mallorca i gran nombre d'entitats de Barcelona.

EN BERENGUER I LA SEVA DEFENSA

En les exculpacions que avui publica el general Berenguer a la *Acción* explica perquè no va poder socórrer a Monte-Arriut.

Exposa l'opinió dels generals, contrària al l'enviament d'una columna, que anava al seu francès.

Allavors En Berenguer posà el càrrec a disposició del Govern.

Exposa les dificultats que hi havia per a socórrer al general Navarro; i dona detallat compte de les deficiències que tenien les forces expedicionàries que les impossibilitava per a tota acció bèl·lica.

EL COMUNITAT D'ANIT

Diu que a les deu del matí han estat hostilitzades les posicions de Tizi-Aza Nord i Benite, resultant ferits els tinent del batalló de Guadalajara Vicens Ubeda i Alameda i Ricard Montoro (graus), el cometa de la companyia d'enginyers Vicens Muestra (gravíssim) i el sapador de la mateixa companyia Antoni Sánchez Romero.

Sense novetat als territoris de Ceuta, Tetuan i Larraix.

"EL DEBATE" CONTRA EN CIERVA

Diu El Debate:

Ahíu retrem al senyor Cierva el seu silenci després de la greu acusació llançada al Congrés contra el senyor Cambó, i davant del desmentiment categòric que significa la carta d'En Maura al cap dels regionalistes.

Al mateix temps apareixia a l'A B C la carta del senyor Cierva.

Ens sembla que amb aquesta carta encara es col·loca en pitjor situació de la que estava.

Fins ara, els més mal intencionats podrien donar algun crèdit a l'acusació i els més ingenuos podrien suposar que el senyor Cierva s'estava preparant per a provar-la. Però ara, publicada aquesta carta insidiosa, ningú podrà dubtar respecte d'aquest assumpte.

Un cop iniciada l'acusació en ple Congrés, al senyor Cierva no li quedaven sinó dos camins: o declarar noblement que les seves paraules havien estat mal interpretades, i que no tenien el sentit acusatori que els fou donat o bé aportar immediatament les proves de l'acusació.

En lloc d'això, el senyor Cierva ajorna per uns quants dies i mira d'entretenir fets i actituds que deixen en l'aire, fins i tant que es reuneixin les futures Corts, afirmacions que ofereixen tots els caires d'una calúmnia procac.

PROU GOVERNADORS "MILITARS"

Encara no ha estat designat el governador de la "provincia" de Barcelona.

El que sí pot assegurar-se, és que el nomenament recaurà en un home civil.

EL TESTAMENT D'EN MILLAN DE PRIEGO

En Millan de Priego ha donat un ordre general extraordinària de comiat al Coscos de Seguretat i Vigilància, en la qual hi han aquests paràgrafs:

"En quan a mi sols vull que

l'Estat federal suís, són creacions històriques. Són les necessitats de fet, on l'especialització jurídica gairebé no ha intervingut, que han dut els cantons helvètics, a crear-se llaços comuns. Segons l'"Action Française", els Estats suïssos presentaven des d'un principi, i el presenten encara en una certa mesura, un tipus social molt acostat a una igualtat relativa: poques diferències en les fortunes; indústries semblants, de les quals viu el conjunt de la població. D'altra part Suïssa, durant segles, ha proveït de soldats tots els sobirans i totes les repúbliques d'Europa, la qual cosa li ha donat l'habitud de la disciplina, hi és natural. També l'esperit cantonal, amb el sentit de les realitats que imposa, és sempre molt viu i serveix de contrapès actiu a les idees demagògiques. Segons Maurras ha escrit, els cantons suïssos no són pas democràtics, ans patricials, la descomposició dels quals és molt lenta.

Creiem d'interès, ara que hem esmentat Maurras, de reportar uns paràgrafs que ha escrit molt recentment comentant unes declaracions de Tixtzer a l'austríaca. El delegat rus, referint-se a la qüestió dels Estats, havin dit que el Govern suís consistia en un "axioma" que tota combinació internacional en els Estats significa purament i

Aquesta conducta no pot ésser ni més insòlita ni més vergonyosa.

Clausurat el Parlament, no li manquen mitjans al senyor Cierva per a exposar públicament tot el que calgui referent a l'assumpte, tal com ho hauria hagut d'exposar al Congrés sense cap mena de subterfugi, si les sessions no s'haguessin acabat tan sobtadament.

Defugim aquesta obligada publicitat? Substituïm-la les proves la pertinència en la insidia i l'ajornament indefinit de la declaració? Doncs amb això ja en tenen prou les consciències rectes per desqualificar al que procedeix d'aquesta manera.

VAPOR ENCALLAT

Portvndres, 8.—El vapor correu de la Companyia de Navegació Mixta "Gouverneur Général Tirman".

LES EXOISSIIONS DEL PARTIT MAURI

Entre les maurins s'accentuen les excoissions, ja que sembla que entre el Centre Mauri i la Joventut Maurina, que segueix les inspiracions del senyor Goicoechea, hi ha gran discrepància de criteris respecte dels punts que s'han de tractar a la pròxima assemblea del partit.

Altament el Grup de Política Social o Partit Popular, atenent-se a les suggestions del senyor Maura al Congrés, ha acordat assistir a la manifestació de demà i ha enviat la seva adhesió a l'Ateneu. Però la Joventut Maurina ha acordat no anar-hi, seguint el parer del senyor Goicoechea, contrari a que s'exigixin responsabilitats.

EN CAMBO DE VIATGE

Sant Sebastià, 9.—Amb el ràpid d'aquesta nit ha passat en direcció a França l'ex-ministre regionalista senyor Cambó. Evità la presència dels periodistes.

MORT D'UN CARDENAL

Santiago de Compostela, 9.—Ahir a les deu del vespre morí el cardenal de Santiago, Dr. Martín de Herrera.

EN HONOR D'UN ARTISTA CATALA

En el Círcol de Belles Arts s'ha celebrat un banquet en honor del passatgista català Melchor Doméngue, amb motiu de l'èxit de la seva exposició de quadros que s'ha tancat ara i que ha merescut nombrosos elogis.

Acompanyaven a l'homenatge els il·lustres artistes Blai, Indròria, Benlliure, Moreno Carbonero, Pulido, Santamaria i Perdiguón, el crític Josep Francès i gran nombre de conpatricis i admiradors del pintor, entre ells, els senyors Castañar, Ayals, Grau, Civil, Fagellas, Bernadas, Montserrat, Bartrina i molts altres que no recordem.

Fou una festa íntima, plena d'espontaneïtat i companyia tributant-se a En Doméngue, una manifestació de simpatia i augurant-li molts èxits en la seva tasca artística.

PROU GOVERNADORS "MILITARS"

Encara no ha estat designat el governador de la "provincia" de Barcelona.

El que sí pot assegurar-se, és que el nomenament recaurà en un home civil.

EL TESTAMENT D'EN MILLAN DE PRIEGO

En Millan de Priego ha donat un ordre general extraordinària de comiat al Coscos de Seguretat i Vigilància, en la qual hi han aquests paràgrafs:

"En quan a mi sols vull que

l'Estat federal suís, són creacions històriques. Són les necessitats de fet, on l'especialització jurídica gairebé no ha intervingut, que han dut els cantons helvètics, a crear-se llaços comuns. Segons l'"Action Française", els Estats suïssos presentaven des d'un principi, i el presenten encara en una certa mesura, un tipus social molt acostat a una igualtat relativa: poques diferències en les fortunes; indústries semblants, de les quals viu el conjunt de la població. D'altra part Suïssa, durant segles, ha proveït de soldats tots els sobirans i totes les repúbliques d'Europa, la qual cosa li ha donat l'habitud de la disciplina, hi és natural. També l'esperit cantonal, amb el sentit de les realitats que imposa, és sempre molt viu i serveix de contrapès actiu a les idees demagògiques. Segons Maurras ha escrit, els cantons suïssos no són pas democràtics, ans patricials, la descomposició dels quals és molt lenta.

Creiem d'interès, ara que hem esmentat Maurras, de reportar uns paràgrafs que ha escrit molt recentment comentant unes declaracions de Tixtzer a l'austríaca. El delegat rus, referint-se a la qüestió dels Estats, havin dit que el Govern suís consistia en un "axioma" que tota combinació internacional en els Estats significa purament i

aprecieu el meu Ben Hesiag, la prova del qual us la dono al considerar lo que éreu i tenien el 20 d'abril de 1921, el que des d'aleshores fins avui teniu i heu aconseguit en tots els conceptes morals i materials, sense que amb prou feines hagi començat a realitzar-se el programa que marcava el R. D de 14 de juny del mateix any.

Afegeix que el Col·legi d'orfes queda amb una quantiosa dotació i ha aconseguit jubilacions amb son aduoc de 750 pessetes anyals, dolent-se de no haver tingut temps d'aconseguir tots els seus propòsits d'elevant la policia a la perfecció i alura que ha de tenir.

Acaba demanant-les-hi l'efecte de que ell servirà mentre visqui, als individus dels dos Coscos esmentats.

LIMITACIONS AL NOU CARREO

La "Gaceta" a l'ensansa que publica els Decrets relatius a la dimissió del Director de Seguretat i nomenament

Visita a les obres del Metropolità

Ahí la Societat Anònima Gran Metropolità de Barcelona convidà a les autoritats barcelonines a diverses enginyers i entitats a visitar les obres realitzades del Metropolità.

A les quatre de la tarda els invitats es reuniren al pou número 10, a la plaça d'En Trilla.

Els invitats

Entre aquests hi veíem els regidors senyors Martí Esteve, Josep Barbey, Lluís Massot, Tusell, Cararach, Escoll, Maynés, Gaspar, Palau, Arquer, Iglésies, Marià, Tusquets, Nadal, Batlle, Blajot, Carrasco i Matons; mossèn Garriga, en delegació del bisbe; Capmany, diputat de la Mancomunitat; el senyor Marqués, per la Diputació; el senyor Gabestany, cap dels Serveis Tècnics de l'Ajuntament; el senyor Veigues, sub-director dels Tramvies de Barcelona, S. A.; el magistrat senyor Barba, per l'Audiència; En Josep Perey, director del Banc de Biscaia a Barcelona; el senyor Betts, subgerent d'irrigació de l'Ebre; el mestre de cerimonial de la Mancomunitat senyor Utrillo; i el de l'Ajuntament senyor Ribé; En Carlos Molins de Somenat, secretari de la S. A. Arús-Garí, i l'apoderat senyor Bonet i Garí; el comandant d'enginyers senyor Tarragona, en representació del capità general; el senyor Bergalló, cap de zeladors; Armenteres, per la Cambra del Comerç; En Pau Müller, arquitecte i Octavi Saragosa, enginyer, autors del projecte del Metropolità; el senyor Pantaleoni, per l'atracció de Forasters, i diversos enginyers, cap de mines i representants d'entitats barcelonines.

Als invitats foren entesos per la Junta de la Companyia, En Just Gonzalo i Garrido, director general; senyor Fernández Victorio, secretari; En Joan Ferrer, comptador; i En Gimenó, conseller, pels enginyers de la mateixa senyors Manuel Vidal, Lluís Soncheizon, Capdevell, Bernard López i Jaume Bayó; pel contractista de les obres, En Pau Larrea. Tots ells donaren, galanment, les explicacions que calien.

Les obres

Tots baixaren al pou número 10, lloc on començava la visita, per mitjà de l'ascensor que utilitzen els obrers.

D'allí es dirigiren cap a la plaça dels Josepets, que és on acaba el primer traçat del Metropolità. Les obres estan tan avançades que solament hi manquen 42 metres per arribar a aquella estació.

Cap a l'altra costat, en direcció al mar, la volta ja està ben acabada fins al pou número 9, de la Rambla del Prat. L'estació d'aquest lloc ja està gairebé llesta, faltant només construir els mollos.

A la Rambla del Prat tothom sortí de la forada dada per a dirigir-se en autos al pou de l'entrada del carrer de Salmeron. A aquest troc la foradada i la volta ja estan acabades, de tal manera que aviat ja es començarà a col·locar les línies.

En arribar a l'encreuament del Passeig de Gràcia, amb el carrer d'Aragó, lloc on es troba el Metropolità amb el tren de M. S. A. els invitats hagueren de sortir altre vegada, ja que l'encreuament de les dues línies està encara en construcció.

Els invitats sortiren altra vegada de les obres, per baixar pel pou del carrer de Diputació i seguir fins a la Plaça Catalunya, davant de la Rambla de Canalejas.

Des del po del carrer de Diputació es veu ja ben acabada la foradada que va fins al carrer d'Aragó. En aquest troc hi haurà un pas subterrani que comunicarà amb el Baixador del Passeig de Gràcia, permetent que els viatgers de la Companyia M. S. A. puguin continuar el seu camí amb rapidesa fins al Pla de la Boqueria o bé al port.

A la Plaça Catalunya, al costat de la Ronda de Sant Pere, hi ha la bifurcació de les línies I i II. L'estació de la Plaça de Catalunya, final de les obres realitzades, té tota la magnificència de les estacions de les grans urbes modernes. Els molts, que ja estan completament acabats, tenen una amplada de quatre metres. Aquesta estació, a més de les comoditats que tenen les altres, és a dir, vestíbul, llocs de venda de llibres i periòdics i el bar, té també un pas subterrani que conduirà amb els Ferrocarrils de Catalunya i un altre que portarà al carrer de Rivadeneyra, per a portar al viatger més segur del transport.

A aquesta estació s'hi ven el començament de les obres que es realitzaran a les rambles.

La construcció d'aquesta secció segurament s'acabarà a finals del proper any.

La línia que visitarem ahir es dirà "Línia número 1", la qual anirà al carrer d'Aragó amb la 2, que es dirigirà al port per la Plaça d'Urquiza i la Via Lleida. De la línia número 2 ja es començà el trec que anirà on ara s'hi fa l'Ajuntament, al qual

ha estat comprat per la Companyia del Gran Metropolità de Barcelona, i aviat es començaran les obres de la foradada del carrer de Bilbao i de la Fonda de Sant Pere.

La línia número 1 tindrà una llargada de 3.400 metres, amb les sis següents estacions: Josepets, La Fontana, Diagonal, Aragó, Plaça Catalunya i Pla de la Boqueria. La línia número 2 tindrà 4.200 metres, i demés de les quatre estacions de la número 1 tindrà les de Plaça d'Urquiza, Jaume I i Port de Mar.

Els tècnics que ens acompanyaren ens asseguraren que els trens serien ràpids, còmodes i segurs i les tarifes econòmiques.

L'esforç realitzat per la Companyia portant a cap les obres en tan poc temps, posat que es començaren a l'agost de 1921 i sembla que abans d'un any estaran acabades, mereix un just elogi de tota la ciutat. Tots els invitats quedaren agradablement impressionats de l'excel·lent construcció de les obres, planent-se que els ciutadans ignorin la tasca realitzada.

El Metropolità resoldrà el problema de la circulació a la nostra ciutat.

A l'estació de la Plaça Catalunya la Companyia obsequià els invitats amb un esplèndid "lunch", servit per l'Hotel Ritz.

Després la Junta i els enginyers de la S. R. Gran Metropolità de Barcelona acomiadaren els convidats, els quals restaren altament satisfets de la visita.

Cambra Mercantil

A la sessió últimament celebrada per la Junta directiva d'aquesta entitat, després de resoldre diverses qüestions de règimen interior i d'haver-se aprovat un nou horari per a les oficines que haurà de donar majors facilitats als associats per a les seves consultes, el senyor president, don Josep Cabré i Gelabert, va donar compte als reunits de les gestions que ha practicat, encaminades a obtenir que les obres que han de realitzar-se a les Rambles per a la construcció del Metropolità, produeixin la menor quantitat possible de molesties als industrials en elles establertes, i expressà la seva satisfacció per haver estat ateses les indicacions que la Cambra va fer en la instància que s'elevà al senyor alcalde, les quals foren incorporades en forma d'esmenes al dictamen aprovat per l'Ajuntament. Així mateix declarà que en la seva opinió era absolutament indispensable que el Metropolità tingués el seu punt d'arrencada a les Rambles, i ja que segons sembla no és possible fer-la arribar fins al port, significa un gran benefici per als industrials establerts a l'esmentat passeig, que la nova via de comunicació arribi al menys fins al pla de la Boqueria. Aquesta fou la principal

raó que aconsellà a la Cambra Mercantil, no sumar-se a actitud d'oposició absoluta a l'aprovació del projecte, que, al seu entendre, haurà de produir incalculables beneficis a tots els comerciants que radiquen al popular passeig, i d'una manera notable als dels carrers immediats, que, com els de Fernando, Hospital, Sant Pau, Carma, Unió, Plaça Reial, restaran units per mitjà del Metropolità amb els més apartats barris de la ciutat.

Els reunits prestaren la més absoluta conformitat a les paraules del senyor Cabré i acordaren fer pública la seva satisfacció pels resultats obtinguts en relació amb l'obertura de les Rambles; i a petició de diferents senyors de la Junta es va acordar també defensar la instància presentada al senyor alcalde per alguns industrials suplicant que no es doni començament a les obres esmentades fins després de transcórrer les festes de Nadal i Reis.

Amb referència a la visita feta últimament a Barcelona pel senyor ministre del Treball, el propi senyor Cabré comunicà als reunits l'excel·lent impressió que al mateix havien produït les visites realitzades a les diverses institucions de caràcter social, i d'una manera especial la Comissió Mixta del Treball, de la qual féu grans elogis.

Exposà el mateix senyor president a la Junta la necessitat que, d'una manera especial durant les pròximes festes, siguin complides les disposicions últimament dictades per la Comissió Mixta, i que, ja en el cas que els dependents s'havien avarat a treballar fins a les vuit, sigui rigorosament obeïda l'orde de tancar les botiques els dies de Nadal i Sant Esteve, pa que, demés, podran restar obertes tot el diumenge, dia 24, vigília de Nadal. També s'acordà sol·licitar de l'alcalde que no sigui permesa la venda al públic en els llocs de les fires que en aquesta època s'instal·len durant els mateixos dies de Nadal i Sant Esteve.

Amb relació al Real Decret últimament prorrogat, sobre lluguers i desahucis, la Junta de la Cambra Mercantil acordà expressar una vegada més el seu desig

que sigui resolta definitivament aquesta qüestió, per mitjà d'una llei que vingui a establir normes més en harmonia amb la justícia i l'equitat que les que actualment regeixen, i amb aquest efecte serà enviada al ministre la corresponent instància, prèviament les informacions i els estudis que la Junta estimi oportuns.

Es donà compte, així mateix, del recurs contenciós-administratiu formulat per l'Ajuntament i per la concessionària d'un quiosc de begudes, contra la resolució del governador, que revocà l'acord de la Corporació municipal concedint permís per a instal·lar l'esmentat quiosc a la Rambla del Centre, i entenent que interessa moltíssim no solament als industrials establerts a dita via, sinó també a tots els ciutadans, que sigui confirmada la resolució governativa, es va acordar presentar la necessària cooperació a l'administració, compareguent en concepte de coadiuvants de la mateixa en el plec entaulat.

Donada la gran importància que indubtablement tindrà l'Exposició del Moble i de les arts decoratives que haurà de celebrar-se a Barcelona el pròxim mes de maig, la Cambra Mercantil ha decidit prestar-li la seva col·laboració, i a aquest efecte s'ha posat ja en contacte amb el Comitè organitzador que amb tant d'encert dirigeix els treballs i estudis preparatoris.

Tenint en compte que el dia 20 del que som a de finalitzar el "modus vivendi" establert amb Alemanya es preocupa la Junta d'estudiar els mitjans necessaris per a evitar que s'afectin perjudicis els industrials que hagin de rebre mercaderies contractades abans de la data esmentada.

Finalment, després d'haver comunicat als reunits que l'Associació Catalana de la Premsa s'ha instal·lat definitivament al local de la Cambra Mercantil, el senyor Cabré va proposar que sigui convocada la Junta general ordinària per al dia 20 de gener pròxim, i acceptada aquesta data s'aprovaren les línies generals de la Memòria anual, que haurà de repartir-se als socis, la qual contindrà un resum complet i detallat de totes les gestions realitzades durant l'últim any.

rades per la Unió Jurídica de Barcelona.

Es veuen constantment concorreguts les vetllades teatrals de Catalunya Vella, a càrrec de la companyia Pujol Arqué. Últimament s'hi han representat les següents: "Nostra Parla", "Joventut de príncep", "La victòria dels filisteus" i "Rei i senyor". S'annuncien per a molt aviat "La reina jove", "L'amor vigila", "L'encic amor", "La xinel·la preciosa" i d'altres.

S'han produït pèrdues considerables en l'incendi d'uns baixos de l'edifici ocupat per l'Hospital d'aquesta ciutat; és una vera imprudència consentir que als baixos ocupats per aquesta entitat i altres cases de dins la ciutat sien convertides en magatzems de palla i altres matèries de fàcil combustió sense prendre la més elemental previsió per a un incendi.

A la carretera de Vich a Sant Hilari, actualment en estat de reparació, hi bolca la tartana-correu de Sant Julià de Vilatorrada, resultant amb ferides de consideració la muller del nostre amic el senyor Valls, de Sant Jofré; també en resultà contusionat el petit agrònom senyor Calles, l'inspector de "La Mundial", senyor Sánchez, i el tartaner.

Segons sembla, el carreterge anava al pas i bolca per haver posat una de les rodes al cim dels pilars de grava depositats al costat de la carretera per a la seva reparació.

Per cert que aquesta, a càrrec de la Mancomunitat, és tan completa que la carretera queda com una veritable pista, semblant a la carretera de Vich a Roda, també de la Mancomunitat, que ha quedat allisada a meravella.

Ha mort a Vich el cap de policia urbana senyor Ferrer, que des de molta anys venia exercint aquest càrrec. Al seu fill Josep, apoderat de la sucursal del Banc de Prèstecs i a la seva esposa i parents expressen el nostre condol.

Divendres, diada de la Puríssima, es bateren al camp d'esports de l'Esbarjo Marí el seu primer equip contra el Castellarenc. L'equip vigatà estava integrat pels següents jugadors: Salió, Torrents, Salvans, Vivet, Sala, Gallifa, Oliva, Ricart, Casadevall, Subirachs, Vaqué. El resultat fou d'un a zero a favor del Castellarenc, amb un penal perdonat per l'equip vigatà. Tots els jugadors es portaren molt valentament; l'equip vigatà, constituït pels dies equips i millorat potser amb un altre notable jugador que actuà d'àrbitre, no dubtem que farà una brillant campanya. Del Castellarenc esmentarem com a millors el porter, un defensor i el mig centre.

MOLLET.—A pesar de que en El Demòcrata, de Granollers, es fa constar l'adhesió del nostre digno alcalde a la festa de la Unió Monàrquica, podem afirmar que ni el senyor Canal ni cap regidor de la majoria varen enviar la llur adhesió ni assistiren al sudit acte.

Ha quedat definitivament instal·lada la conducció d'aigua potable als carrers de nova creació, els de Doctor Durrán, Jacint Verdaguer, Pinedafosca, Guzmà i Estany.

Sembla que dintre poques setmanes se celebrarà a la nostra vila un acte organitzat per Acció Catalana, d'acord amb el Centre Català de Mollet.

Ahí una colla de nacionalistes moltets anaren al miting catalanista de Granollers.

A la tarda d'ahir, a la sala de l'Ateneu, tingué lloc la festa promesa, a càrrec del Pomell "Tot amor", de Barcelona. Tots els números del programa va-

ren ésser molt aplaudits per la nombrosa concurrència.

GIRONA.—Els propietaris del nou tre en construcció a la Plaça de Sant Agustí han acordat posar-li el nom d'"Albéniz", retent així just homenatge al glorios compositor nat a Camprodon el dia 29 de maig de 1860.

El dimarts, dia 12, tindrà lloc el saló de sessions de l'Ajuntament municipal d'adherits a l'Ateneu de Girona, la qual la Comissió organitzadora d'aquesta completa de l'aprovació governativa dels estatuts i de les gestions fetes per l'estatut, que segurament serà en un temps i sumptuós casal restaurant, i al mateix temps es procedirà a l'elecció de la Junta Directiva.

Ha pres possessió del càrrec d'inspector tècnic del Timbre d'aquesta "provincia" N'Edward Gómez Centurió.

Ha estat nomenat fiscal municipal de la Bisbal En Lluís de Citaran Marañón.

Durant el mes d'octubre varem registrar-se en aquesta "provincia" 600 xements, 305 defuncions i 214 casaments dels quals corresponen 37, 41 i 13 respectivament a la capital.

Per Reial ordre del ministeri del Treball ha estat autoritzada la "Mesa Patronal", de Girona.

RUBÍ, 9.—El dia 10 d'aquest mes, l'estatge del Centre Democràtic Republicà va haver-hi un miting d'orientacions socialistes, presidint el veí d'aquesta vila N'Anton Perelló. Parlaren, demés de l'esmentat president, N'Antóns Miquel, En Laureà Martí, representants del ram de la fusta, i En Francesc Comas del ram del vidre, delegat de la intercomunal obrera. Assistí a l'acte un delegat del governador civil, trobant-se el local de la sala on se celebrà el miting atapeït de concurrència, que s'entremetia amb els oradors, els quals obtingueren molts aplaudiments.

Continuen amb gran èxit els cursos de solidanes que, organitzats pels "Amics", vénen donant-se a la Joventut Nacionalista. Per a demà està anunciada una audiència, a càrrec dels "Trullassos". No cal dir el molt concorregut que serà per ésser molts en aquesta vila els amants de la bella dansa.

Durant el passat mes de novembre han estat inscrits en el Registre civil, naixements, 5 defuncions i 2 matrimonis.

Per la sala de Govern de l'Alcalde de Barcelona han estat nomenats per als càrrecs de fiscal i suplent respectivament els propietaris En Jaume Aguiló i Oliver i En Francesc Turó Domènec.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS.—Al camp d'esports del F. C. Vilafrencia han jugat un partit de campionat de bons equips del Penedès Català i del Tranquil, venent aquests darrers, per gols a 0.

El primer equip del Vilafrencia Vilavi, en un partit celebrat contra el E. Noia, de Sant Sadurn, ha guanyat una magnífica copa, per 3 gols a 1.

L'Ajuntament, en la seva última sessió, acordà demanar a l'Ajuntament de Barcelona que anul·li els drets d'entrada al vi o que, en tot cas, l'impost sigui més creixent a mida que la graduació dels vins augmenti.

Ha motivat aquest acord—que no és més que una ratificació del que darrerament prengueren els batlles del triètic de Vilafrencia—el fet que entrass a Barcelona, amb preferència als vins de Penedès—de poca graduació—, molts vins procedents del centre d'Espanya, els quals ascen en més de grau que els nostres.

Darrera hora DE BARCELONA

UN HOME MORT PER UN TREN

Ahí, a dos quarts de deu de la nit, un tren de la Companyia del Nord, procedent de Montcada, en passar el lloc conegut com Pont de cas Drago, agafà a un home de 62 anys anomenat Josep Martí, habitant al carrer de la Independència, número 24, primer, segon.

Conduït al Dispensar de Sant Andreu, morí als pocs instants.

TEATRES

ESpanyol.—"A l'ombra de Montjuich", de Lluís Valtmitjana.

Sortim de l'estrada de la nova obra d'En Valtmitjana, després de presionats per l'obra i per la magnífica interpretació. En Valtmitjana ens presenta un nou capítol del seu món d'observacions dintre les circumstàncies de la nostra humana, on hi ha com per tot arreu, però aquí d'una manera viva i més poètica, grans trets de la tragèdia i la grapa de les petites comiques. "A l'ombra de Montjuich" és una tendència a la maduresa continuada de la "Vida", de "Sota Montjuich", de "Mala vida", etc. En aquesta obra va produïda sota d'admirar la gran classe i el bon d'home de l'autor que té En Valtmitjana. La quantitat de circumstàncies plenes de vida que refresquen i fons trágic i brutal de l'obra.

Demà parlarem més extensament de "A l'ombra de Montjuich" i de la interpretació i presentació de la obra que té En Valtmitjana. És de primers, i talment en En Sempere i tota ella que ha sortit a fer de l'obra i a gent de mala vida, perquè ho han fet amb tota la força i la gràcia que en té.

S'ha posat a la venda el volum primer de la

HISTORIA NACIONAL DE CATALUNYA per Antoni Rovira i Virgili

EDICIONS PATRIA Diputació, 95

Telèfon 157 M

De venda en els principals Kioscos i llibreries

Tots els catalans han d'adquirir aquesta obra

Els Espectacles

TEATRES

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, diumenge, tarda: LA FAVORITA, per HIPOLIT LARRO. — Dimarts, última representació de MARINA.

Teatre Català Romà

Avui, diumenge, tarda, a les 3, a preus populars, 4 aules, 42.

LA VENTAFORS

LES CONFIDENCES DE NINETA

A dos quarts de 8, i nit:

EL CASTELL DELS TRES DRAGONS

A les 10, a preus populars, 4 aules, 42.

LES CONFIDENCES DE NINETA

TIVOLI

Teatre Liric Català. Director: JOSEP BARRÉS.

Avui, diumenge, tarda:

L'Esquella de la Torratxa

El castell dels tres dragons

Nit, a les deu:

El castell dels tres dragons

I L'OU JOU BALLA

Teatre Nou

Compania d'òpera. VICTORIA PINEDO. LLUIS BALLESTER.

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, Que és gran l'arcelona! La reina de les praderes, última representació per la tarda i en dies festius. Nit, a tres quarts de deu. El spuro de Fura i La reina de las praderes. Estupenda presentació. Demà, diumenge, no hi ha funció per a donar lloc a l'assaig general de

Los sobrinos del Capitán Grant, que os representará el dimarts, a les deu de la nit. En aquest teatre hi funciona un servei complet de calefacció central.

TEATRE NOVELTATS

CIRCO EQUESTRE

Extraordinària companyia de Mr. Vontura Gagnau. Avui, diumenge, (tarda, a les quatre, i nit, a tres quarts de deu. 3 extraordinàries funcions. Set clàssics. Grandiosos triomfs dels originals i intel·ligència.

OSSOS COMEDIANTS

De BREKERS

Completen el programa 14 atraccions de gran importància, entre elles el debut de la setmana Lee & Social (gumastics). Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, matí, a tres quarts de deu, i nit, a tres quarts de deu, grandioses funcions presentant la part tota la companyia i presentació dels molt ocasionals ossos comedians. Dijous, dia 11, sensacional debut, el més intrèpid dels domadors, Mr. Fortunio, amb els seus lleons salvatges.

Gran Teatre Espanyol

POP SANTFÈR

ACRÓBATICA CASALS

Avui, diumenge, 10 desembre. Tarda, a les 4. Espectacle carrell. Primer, quin esmentat Segon. A l'ombra de Montjuïc. Nit, a les deu, tercera representació de la famosa obra en 3 actes de Juli Valentin. A l'ombra de Montjuïc. Demà, diumenge, tarda, Els polvos del doctor Rivet. Nit, a l'ombra de Montjuïc.

Teatre Poliorama

Compania de comèdia.

GUILL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, primera secció:

AMOR Y VIDA

A les sis, secció especial, nit, a les deu i tots els dies:

La pobre Genicenta

LA VENTAFORS

Teatre Còmic

Gran companyia dramàtica castellana Rojas-Capardó. Avui diumenge, grans funcions, tarda, a les 4, i nit, a dos quarts de deu, extres clàssics de l'interessant drama passional en set actes, El último beso (La acusada de un crimen). Titols dels actes: Primer. Los vagabundos. Segon. El veneno. Tercer. El saire del brujo. Quart. Condenada a muerte. Cinquè. En busca de la verdad. Sisè. Diez años después. Setè. Arrepentimiento del culpable y triunfo de la inocencia. Magnífica presentació, decorat espectacular.

ELDORADO

Compania de sarsuela. Orta - Leonis - Gallego

Avui, diumenge, tarda, a les quatre. La Magdalena te gule; El contrabando i el famós sàinet en dos actes, EL NUMERO 15

Nit, a les deu:

PLANORAN

i el sàinet granat en dos actes,

GRANADA MIAI

Demà, diumenge, tarda, La amazona del antifaz. Nit, Granada miai

CINEMES

Sala Catalunya

Notable sessió. Avui, diumenge, gran sessió matinal; tarda, per seccions, el més gran de la temporada.

JOANA D'ARC o la Doncella d'Orléans (4.000 metres projectats) en les 2 jornades de tota la temporada, perquè no perdi interès el seu argument, Joana d'Arc, la més gran creació artística dels anys de la pantalla. Condalia Ferrer i Wallace Reid, presentació escènica com no s'ha vist en cap pel·lícula. Tots els dies text dels actes: Joana d'Arc. Durant la sessió projecte i per el seu elevat cost, regiran els preus: Preferència, 150; general, 975.

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALO PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA. Avui, diumenge, interessant program. Actualitzat Gaumont. Una dona perillosa, comedia, per Viola Dana. Una dona exclusiva, per la genial actriu Paula Blanca, i exit de la sensacional comèdia dramàtica de l'aristocràtica Lucie Arnould. L'ovis a la porta, creació de la més fantàstica Norma Talmadge.

Gran Argentina-Excelsior

Avui, Els amos de la ma; El millor postor; Bonica va; Camut del cel. Nit, La filla de la llei.

Teatres Triomf i Marina

I CINEMA NOU

Avui, Galna, Dura prova; El campió; Déu abans que tot. Nit, Els tres mosqueters.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, diumenge, matí, tarda i nit, col·lecció program. El film de gran èxit (Els últims vestits d'Alfred amb els Herógenes el primer episodi de la gran novel·la Els tres mosqueters, per Douglas Fairbanks, o la segona jornada de la sèrie. Els amos de la ma. A la sessió de la nit estranya de la filla de la llei i s'arriba capítol de Els tres mosqueters.

Palace Cine

GRAN SALO DE GUERRA

Actualitzat Gaumont. Tarda, escollit program. Nit, Els tres mosqueters, segona jornada. El procedent. Demà, diumenge, Odi sagrat, primera jornada, l'ombra esquiada. El final d'una diàscusa.

Monumental i Walkyria

Avui, diumenge, Gran sessió matinal, d'11 a 1. Els tres mosqueters, primera jornada. Walkyria, per Mile. Matys. El roba per les felles. Actualitzat Gaumont. Tarda, escollit program. Nit, Els tres mosqueters, segona jornada. El procedent. Demà, diumenge, Odi sagrat, primera jornada, l'ombra esquiada. El final d'una diàscusa.

CONCERTS

Palau Musica Catalana

Avui, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda, Concert a carrer de FRANCESCO COSTA, violinista. EMILI VENDRELL, tenor. ELAI BEY, pianista.

Programa: "Sonata", d'Haendel, violí i piano; "Xacena" de Bach, violí sol; Cançons de Beethoven, Schubert, Brahms, Wolf, Lambert, Pórtia. Apelles Mestres. Obres per a piano i violí, de Desplanet, Rimsky-Korsakoff, Pórtia, Couperin, Krebier, Roeherni, Mozart. Localitats: A laquilla.

Associació Musica Camera

Dijous, dia 12, segon i darrer concert, a càrrec del famós

LONDON STRING QUARTET

Obres de Ravel, Donsens, Schubert i Schumann. A tres quarts de deu en punt. Exclusivament per als socis.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4

Telèfons, 5125 i 4736 A

AVUI, DIUMENGE, MATINEE I NIT, A LES DEU A PREUS POPULARS

la fastuosa revista de gran èxit

CRI-CRI

amb la novel·la escènica

SILUETES, LLUMS I COLORS

Divendres, estrena del nou quadre de CRI-CRI

IDILLI DE NINES

Decorat nou de Deshayes & Arnaud; Vestits nous de Max Welg.

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa BONTERRA. Restaurant especial. Pols, usures i mariscos. Quintana, 7.

RESTAURANT del FARC Reapertura, diumenge, 17, Nova direcció Carbó (III). Grans reformes als salons i servei. Es reben encàrrecs per a banquets.

MUSIC-HALLS

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matí.

ESPORTS

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc, tres extraordinàries partits de pilota a cistell. Primer partit: Glascoaga i Urquidí, contra Santi i Garagarza. Segon partit: Vicent i Salsamendi, contra Barrenechea i Palau. Tercer partit: Gurrucaga i Iñazo, contra Ondarré i Gastañaga. Nit, po hi ha partit. Demà, diumenge, tarda i nit, interessants partits a cistell.

FUTBOL

Grans partits internacionals. **ERSTER FUSSBALL CLUB PFORZHEIM**

famós equip campió del Gran Ducat de Baden (Alemanya), **CLUB DEPORTIU EUROPA**. Avui, diumenge, dia 10. Camp de l'Europa. — 2'45 tarda. Per a entrades i localitats, estatge social, carrer de Salmerón, números 25 i 27, principal segon.

FUTBOL

Esdeveniment esportiu **S. K. GECHIE KARLIN**, de Praga, contra **R. O. DEPORTIU ESPANYOL**. Nou internacionals! Camp de l'Espanyol. 2'45 tarda. Avui, diumenge, 10 desembre.

DIVERSOS

Putxinel·ls "MIRIA"

Roselló, 206, davant Frontó Comtal. Avui, diumenge, a les cinc: **LA MA D'UN MORT** **ELS MENTIDERS**. Ball Simoni i Turutut. Entrada i seient, i pesseta.

Venus Sport - Palace Ball

Rda. S. Antoni, 62 a 64 i Tigré, 27. Avui, diumenge, tarda i nit, grans balls, amenitzats per la sense rival Banda Esport, la qual executarà els següents ballables: Fextrol Butca; One-Step. The-Gaz; Pericon; Flamenca, del mestre Carmona, dirigit pel simpàtic mestre Domènec Ponsa.

Aribau, 21 :- Esquerra Bar

Gran Cató Restaurant. Esmerat servei. Preus econòmics. Votades musicals totes les nits. Grans diversions per als dies 24 i 25, amb molts de les festes de Nadal.

VOS, NACIONALISTA,

que us heu lamentat de la poca promesa catalana, que heu enyorat anys seguits un diari integralment nacionalista,

JA SOU SUBSCRIT A

"LA PUBLICITAT"

Els celebrats Bombons i Xocolates de LLIBRE I SERRA

Competeixen amb els de les millors marques estrangeres : Unic despatx: Ronda de Sant Pers, 3

traje oriental por uno elegante de no-bis europeos; luego, cuando se presentó la ocasión de nombrarse, declaró ser el barón Marcos de Grandair, francés y de origen breton, que viajó por re-creo.

Esta era la primera parte del plan formado por el indio.

Marcos empleó siete meses en re-correr la Italia, estudiando la lengua, las costumbres y los usos de los habi-tantes de este país, y desarrollando, con la vista de las antiguas maravillas que en el abundan, el gusto innato que sentía para las Bellas Artes, gusto que la aversión que experimentaba los orien-tales por la pintura y la cultura no le había permitido hasta entonces so-sor-pear.

Alti también, entre los más hábiles profesores de esgrima, entre aquellos que tenían fama merecida de practicar la mayor seguridad y destreza el arte sanguiinario que enseñan. Marcos llegó a ser uno de los mejores espadas de Florencia y Venecia.

Cuando llegó a Francia, Marcos no era ya el joven indomito de los desier-tos de Asia y Africa: la civilización ha-bía transformado su figura y su espí-ritu.

Durante un año, el harán visitó el

Mediodía y el Oeste de Francia, princi-palmente la Bretaña y la Normandía, instruyéndose con afán, trabajando sin descanso hasta llegar a ser un perfec-to caballero.

Tal había sido la voluntad del indio, quien pretendía que el joven, antes de empezar el combate, conociese perfec-tamente el terreno en el cual iba a lu-char y se encontrase en estado de llevar digna y noblemente el nombre de sus padres, sobre todo en el seno de esa sociedad francesa, la más elegante, la más leal y la menos tolerante bajo el punto de vista de los usos que no son suyos.

Marcos había comprendido y apre-ciado esta recomendación.

Por lo demás, el indio entregó al ba-rón, al separarse de él, un pequeño li-bro en el cual se encontraban manue-scritos la historia detallada de su fa-milia, y las noticias que le serían pro-vechosas en el porvenir.

Durante su permanencia en Italia, ocupábase cada día Marcos en recorrer este libro y se instruyó de este modo en las menores particularidades de la no-ble casa de que descendía.

Pronto conoció a fondo estas parti-cularidades precisas para él y nada de

conde de Bernac, hora que debía deci-dir su destino, pues, si lo recordamos, el conde previno a Diana que era pre-ciso huir esta misma noche, bajo pena de ver rodar su cabeza en el cadalso y que añadió que no evitaría la muerte si la joven no consentía partir con él. Respecto a la hermosa Catalina, la seductora baronesa que hemos visto primeramente en casa de Jonas, y des-pues en las salidas de los Agustinos, en compañía de los tres hombres a los cua-les la existencia parecía enlazada de una manera indisoluble, ponía en obra todos los artificios de la coquetería más refinada para hacer resaltar más aún su deslumbrante belleza y hacer morir de celos a los galantes caballeros que la asediaban con tantas palabras y ardientes declaraciones, y a las no-bles damas envidiosas de sus gracias y de sus adoradoras perfecciones.

Pero a esta misma hora posaba tam-bién, no lejos de la calle habitada por el barón, una escena de un carácter bien diferente de la que se preparaba, y de tal importancia, que si el joven harón de Grandair hubiese podido ad-venir la existencia y el resultado de ella, hubiera, ciertamente, abandonado el baile del embajador de España para gober a tomar parte activa en los ex-

a los mismos que lo contemplan cada día.

Este corto momento dió luegas a un ardiente emoción. Al volverse, vió al indio en pie a sus espaldas y ocupado ya en ensillar su caballo.

Marcos imitó con presteza a su com-pañero los dos, después de un desayuno no tan frugal como la comida de la vis-pera y de haberse refrescado en la on-da clara del arroyo, montaron con li-gereza.

—¿Debo acompañaros, pues? — pre-guntó el joven y rompiendo por fin el silencio que había reinado hasta en-tonces entre él y su compañero.

—Si—respondió éste—; vamos a Tri-poli.

Los viajeros dejaron el oasis.

El trayecto que tenían que recorrer era largo y penoso, debiéndose emplear en él cerca de una semana. Durante este tiempo, a excepción de algunas peripecias de casa inseparables de una travesía en el desierto, Marcos y el desconocido sólo se ocuparon el uno en evocar sus recuerdos y en inte-rrogar con insistencia; el otro en con-firmar en la certeza de que esta vez había encontrado al verdadero hijo del conde y en contestar a las apremiantes y oportunas preguntas la dirigía.

Venem els millors vins

Vins de postres des de 2'00 pesetes
de taula 0'75
Vinagre a 75 cèntims

Cellers ARNO & MARISTANY

Vergara, núm. 12 - Telèf. 961 -
Rambl. Catalunya 85 - 1645-G

Obsequia els teus hostes amb LLANO GINETE i CAMPILLO - RIOJA

BIENORRAGIA
(PURGACIONES)

En todas sus manifestaciones: uretritis, prostaticitis, orquitis, cistitis, gonorrea, etc., por causas y reacciones que sean, se curan pronto y radicalmente con los

Cachets del Doctor Solvè

que depuran la sangre y los humores, comunican a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas; sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nada se altera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Agente exclusivo: Hijo de José Vidal y Ribes, S. en C., Montada, 21. - Venta, 6 plan. franco: Sarrià, Rambla de les Flores, 14; Pasadís de Sant, Princesa, 7, y principales farmacias de España, Portugal y América.

**JAQUECAS
NEURALGIAS
REUMATISMOS
I
ENZAS**

RHODINE

Adoptada por el cuerpo
Medical de FRANCIA
Tubos de 20 Comprimidors
de 50 Centigramos

S. R. ERES G. I. P.
Eviten los amb **NASGOLAU**
CATAROS de Demencia en Farmacias y
Concesionarios de P. H. S.

APOPLEJIA FÉBRIL
- PARALISIS -

Angina de pecho, Vezes prematura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión

Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

→ RUOL ←

Los síntomas precursoros de estas enfermedades: dolores de cabeza, rama o colicabres, zumbidos de oídos, falta de sueño, hormigueos, vómitos (insomnios), mandorla, gases frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso, sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Bogalá, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y América.

Magatzem
de Carbons
Minerals i
Coks

Nacionals i estrangers
Vendes al detall
i a l'engrós

J. Roca
S. en C.

Despatx i
magatzem:

MUNTANER, 96

Tel. 291-G

BARCELONA

Servei espe-
cial per a Ho-
tels, Xalets i
Clíniques

Frensa hidráulica
per a col·locar massissos.
Pressos acústics i treball
ràpid. Auger de Flor, 191.

Serra cinta
de paret, 85 centímetres vo-
lums, que està funcionant.
Es vendrà barata. Pons.
C. Buenos Aires, 20.

PIANOS

DE CUERDAS CRUZADAS
CON MARCO DE HIERRO
Sublime marca
R. MARISTANY
Casa fundada en 1870
AL CONTADO
PLAZOS Y ALQUILER
18, Plaza Catalunya 18

Desitgem vendre

un o dos milions de plus
al preu unitari de 3 pesetes.
Tenen escorça de primera
qualitat perquè no ha estat
mai explotada.

El bosc està situat a 95
quilòmetres de Saragossa,
prop de l'Ebre i tot en camí
descendent per al transport.
Molta quantitat de pins reu-
nen condicions per a traves-
ses de ferrocarril i la resta
es a propòsit per a far carbó.

Firmarem contracte per a
deixar-lo realitzar en un
termini de dos anys i exigi-
rem un litrament al com-
ptat de 25.000 pessetes.

Per a detalls i informes:
Saragossa, Santiago, 8, ter-
cer.

Venc casa

Carrer Diputació, molt prop
Plaça Universitat, de bal-
xos i dos pisos dobles, su-
perfície 8.570 pams. Preu,
45 mil duros; rendeix prop
del 6 1/2 per 100 net.

J. Farré, Consell de Cent,
223, pral.

CORREDOR d'Impresos falta.

R. Granados, 61, de 10
a 1.

Tapisses pintats

La casa més important
d'Espanya. Especialitat en ta-
pissos religiosos. Exposició
permanent de quadros al oli,
gravats, oleografies, etc. Fa-
bricació de marcs i moti-
lles. No compreu sense visitar
aquesta casa.

F. MONTFALCON

Baterra, 4, final Portaferrissa.

Tisis-Tos

Curació radical de la tos
i ofec pel llemament, cura-
ment de la tisi, bronquitis,
asma, debilitat pel sistema
artricial. Visita econòmica:
de 3 a 4 i de 7 a 8. Pes-
tes, de 10 a 11. Pelai, 7, pri-
mor. Consulta especial, de
los quarts d'una a dos quarts
de dues, Festes, de 12 a 1.

Gabany nou

venc barat. Aragó, 102.

MOBLES
J. López
Preus baratíssims
DORMITORIS MENJADORS
Models última novetat
44, CARMÉ, 44
(Davant de l'Hospital)

SOCIETE GENERALE
de Banque pour l'Etranger et les Colonies
Sucursai de Barcelona
Plaça de Catalunya, 20
Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa
CAIXES DE LLOGUER

CALÇATS NOVELTY
Gran liquidació p. r. traspàs :: Robats positiu del 20 al 50 Dto
REGALS tots els dimarts i di-
vendres de sabates cosides, de
vellut per a senyora... a Ptes. 6'75
1, Plaça de Santa Anna, 1

ES LA REINA DE LES AIGÜES DE TAULA

la de la VALL DE SANT DANIEL Girona

CURA LES AFECCIONS DEL FETGE, RONYONS, ESTOMAC, INTESTINS, etc., etc.

MANANTIAL MIRALLS Bicarbonatada, càlcica-sódica-manganosa, vari-
tat litúrgica-arsenical.

Es minissima i carbònica com la de Apollonia. Durant l'estiu resulta de-
liciosa bevent-la fresca.

El seu dipositar: JOSEP PAGANS, carrer Ponent, núm. 2

FORD
L'AUTOMOBIL UNIVERSAL

Preus vigents
F. A. B. CADIZ

TURISME 3,575
amb arrencada i
rodes llanta can-
viable 3,910

SEDAN:
amb arrencada i
rodes llanta can-
viable 6,175

CHASSIS CAMIO
per a una tona útil 3,450

Unic agent:
per a Barcelona
Casajuanca Preiffo
Diputació, 279

SOLER i TORRA G. MANS
BANQUERS
RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCES, 1
(ENTRE RIBERA I SERRA)

Negociem els cupons dels Deutes
INTERIOR, EXTERIOR i AMORTIT-
ZABLE 4 per 100 i Tresor 5 per 100
venciment 1 de gener de 1923

Institut Quí-
mico-Tècnic **ANEX DE S. A. NOVELLAS**
Carrer del Pi, 12, pral. Telèfon 1176 A

DIRECTORS
D. FRANCESC DOU I
D. RICARD ROSA, químics

Laboratori d'anàlisis químics i
bacteriològics. — ESPECIALITAT
en investigacions Químico-Indus-
trial

PROJECTES-FORMULES
Assaigs mecànics de materials de construcció
Solucions volumètriques

Consulta - Lliçons pràctiques

Omitiremos esas conversaciones que nos harían caer en repeticiones conti-
nuas.

El indio trazo al joven el plan de con-
ducta que debía seguir. Los mismos
acontecimientos nos darán a conocer
este plan, no siendo por lo tanto neces-
ario que lo reproduzcamos aquí.

Durante este tiempo, a excepción de
algunas peripecias de caza insepara-
bles de una travesía en el desierto,
Marcos y el desconocido sólo se ocu-
paron el uno, en evocar sus recuerdos
i en interrogar con instancia; el otro,
en confirmarse en la certeza de que
esta vez había encontrado al verdadero
hijo del oído y en contestar a las
apremiantes y oportunas preguntas que
el conde le dirigía.

Omitiremos esas conversaciones, que
nos harían caer en repeticiones conti-
nuas.

El indio trazo al joven el plan de
conducta que debía seguir. Los mis-
mos acontecimientos nos darán a co-
nocer este plan, no siendo, por lo tan-
to, necesario que lo reproduzcamos
aquí.

Baste, pues, decir que en Trípoli en-
contraron nuestros viajeros un peque-
ño buque que les condujo a Sicilia.
Allí debieron separarse, embarcándo-

lo concerniente a los Bernac le fué ya
extraño.

Marcos no volvió a ver al indio ni re-
cibió ninguna noticia de él, durante su
permanencia en Italia, ni durante sus
viajes por Francia.

Encontróse completamente solo, aban-
donado a sí mismo; pero, lo hemos di-
cho, tenía confianza en el porvenir y sa-
bía esperar.

Transcurrió el tiempo con velocidad
y el año 1605 empezó... Marcos se sin-
tió devorar por la fiebre de la impa-
ciencia viendo disminuir el tiempo que
le separaba aún del día en que podría
entrar en París, en donde vivía aquél
con quien deseaba con vehemencia en-
contrarse frente a frente.

Por fin llegó este día tan deseado y
Marcos saludó su aurora con un grito
de alegría.

Nosotros le hemos visto penetrar en
la capital por la Puerta Nueva; hemos
asistido a su diálogo con el viejo sar-
gento, y a su encuentro con el caballe-
ro de la Guiche y el marqués d'Hor-
baut, encuentro al que había seguido
inmediatamente el desafío en el cual el
barón representó tan importante pa-
pel y del que habían sido testigos Gi-
raud por una parte y el bernardino por
otra.

se el indio directamente para Francia,
y Marcos para pasar a Italia y atrave-
sar la península en toda su longitud.

Durante el viaje se formó entre los
dos hombres una estrecha amistad, es-
tableciéndose también una confianza
sin límites. Marcos se convenció bien
pronto de que su misterioso compañe-
ro gozaba no solamente de toda la plen-
titud de sus facultades físicas, sino
que estaba dotado de la más rara y vas-
ta inteligencia.

—El 14 de marzo de 1605, es decir,
dentro de diez y siete meses, entraréis
en París por la Puerta Nueva—dijo el
indio, al separarse del joven.

—El 14 de marzo de 1605!—repitió
éste.

—¿Sabéis lo qué debéis hacer du-
rante estos diez y siete meses?

—Lo sé.

—Entonces, conde de Bernac, que
Dios os acompañe y no olvidéis jamás
vuestro juramento.

Marcos estrechó las manos de su
compañero y éste se embarcó para
Francia.

El joven, provisto de una suma im-
portante que le había entregado el in-
dio, atravesó el estrecho y entró en
Italia.

Su primer cuidado fué cambiar su

Hemos visto que Giraud había pare-
cido despertar los recuerdos del joven
y hemos oído el breve cambio de pala-
bras rápidas entre el ministro y el mon-
je.

En fin, le hemos seguido hasta la
morada de Perrina, dejándole con la co-
mida a medio concluir, entregado a las
más graves reflexiones, y repasando mi-
nuciosamente en su cabeza todos los
pormenores que acabamos de presen-
tar a los ojos del lector.

El reloj del claustro de San Merry,
que resonaba a lo lejos, dando las ocho,
vino a sacar al joven de las medita-
ciones en que estaba sumergido.

A esta misma hora, el señor d'Au-
mont, encerrado en sus habitaciones
del gran Châtelet, y desconocido de no
haber podido lograr la captura del cé-
lebre bandido, se preparaba para hacer
a mal tiempo buena cara, y a conducir
a su esposa e hija en medio de la Cor-
te que se reuniría en casa de don Pe-
dro de Toledo.

Diana, inquieta y hermosa, ocultando
con cuidado su emoción a la vista de
las mujeres que se ocupaban en ador-
narla, sentía latir violentamente su co-
razón y mil resoluciones diferentes cru-
zaban su pobre cerebro al acercarse la
hora fatal indicada la víspera por el

EL CENTRO

RONDA SANT PERE, 5
TELEFON 3678 A

Preu fix NOVETATS PER A SENYORA Preu fix

Rebudes les darreres creacions per a la present temporada: Grans assortits en llaneria i soderia
Grans stoks en llaneria de totes classes i gustos a preus baratissims

Duvotin de tots colors i de 120 centímetres a 7'50 pessetes

Fàbrica de Panyeria

J. MIR VIVES, S. A.

Ronda Sant Pere, 15 Telèfon 1809 A

Magatzem i despatx: BARCELONA

OCASIO: Melton a 25 ptes. corte - Estams a 45 corte de vestit - Abrics novetat a 30 corte

Es la casa més ben assortida en: Meltons, Xovets, Estams Austràlia, Gabardines, Bellardines, Xostars, Gabans, i altres gèneres per a abrics

Grans fantasies-Articles blaus i negres-Grans novetats Pantaloneria-Camuses i gèneres per a vestits jaqueta

Recomanem bons sastres i condicions: Tots els dilluns i divendres, venda de retall

Comprant els gèneres en aquesta casa vestireu amb gust i economia :: Vendeu al major i detall

ABRIGUETS

PER A NENES

Assortit immens, models novíssims, els trobareu a les cases

RAMON REXACHS

Portaferrissa, 16, i Consell de Cent, 339, (entre la Rambla de Catalunya i Passeig de Gràcia)

ROBUSTE I FRANCAS

Ronda de Sant Pere, 10,

Servis de la Companyia Trasatlàntica

LINEAS A LES ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

El vapor **MANUEL GALVO** sortirà el 25 de Desembre de Barcelona, el 23 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix, cap a Nova-York, Havana i Veracruz.

El vapor **ALFONSO XII** sortirà el 17 de Desembre de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Cornualla, cap a l'Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i Pacific, amb trasbord a l'Havana.

El vapor **"MONTEVIDEO"** sortirà el dia 10 de desembre de Barcelona, el 14 de València, el 18 de Màlaga i el 19 de Cadix, cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Gijón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i la Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord a Veracruz.

LINEA DE BUENOS AIRES

El vapor **REINA VICTORIA EUGENIA** sortirà el 4 de gener de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 6 de Cadix, cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINEA DE FILIPINES

El vapor **"LOPEZ Y LOPEZ"** sortirà de Cadix el 18 de Desembre, de Cebu el 17 de València el 18 i el 19 de Barcelona, cap a Port-Saint, Cebu, Singapur i Manila, admetent passatge i càrrega per als dits ports i per altres indrets amb els quals té les establertes servies regulars des dels ports alius indicats.

LINEA DE FERNANDO POO

El vapor **SAN CARLOS** sortirà el 13 de desembre de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Girona i el 18 de Cadix cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, restants escales intermèdies i Fernando Poo.

Ultra els indicats servis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova-York, ports Cantàbrics a Nova-York i la línia de Barcelona a Filipines, les quals dels quals no són llixes i s'annuncien oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, amb la comoditat en el seu desplaçament. Tots els vapors tenen telegrafia sense fils.

EXPEDICIO COMERCIAL

El vapor **REINA MARIA CRISTINA** sortirà de Bilbao, salant continguts, el dia 11 de Desembre, de Santander, el 12 de Gijón, el 13 de Girona, el 14 i el 15 de Vigo cap a l'Havana i Nova York, admetent càrrega i passatgers.

GRAN ESTABLECIMIENTO DE BAÑOS

ARAGON, 275 (entre Paseo de Gracia y Claris)

Preparamos també amb substàncies vegetals els tan renomats banys calents, especialitat de la casa, per a combatre l'Artritis, en ses múltiples variacions (Reumatisme, Glicia, etc.).
Finalment, donem dutes preparades "ad-hoc", per a poder dormir amb son tranquil i reposar, i expensem la **LOCIO MAGICA** que tant embelleix la cara. Exit segur amb tothom!
ARAGON, 275 (entre Passeig de Gràcia i Claris).

GANGA

SIMON I C.

GRAN FABRICA DE CALÇATS

Saldem molt bona existència de calçat AL DETALL procedent dels nostres magatzems que renovem continuament i calçats amb petits defectes de fabricació

Calçats per a Senyora des de 3'50 pessetes

" " Senyor " 13'34 "

" " cabreta primera " 8'00 "

Carrer LLULL, 21, darrera el Parc

Gran fàbrica DE CURTITS

Antoni Catalina

Telèfon 523

Especialitat en curts per a correia, sales palmilles

ARAGON, 275

Ferrà - Patro - Durrat

Sant Trinitat de la 11, 111, 113

AGENCIA, ROTULS, PAQUETS

OBRES - 11 TRINIDAD, 111, 113

Lluveras i Santeda

Fàbrica de lones, lonetes i teles per a espartenyas

Sant Pol de Mar (Barcelona)

MAQUINA D'ESCRIBURE

Construida amb els millors materials per a fer les més escurregudes tasques d'eficiencia. Contra succionat de preu, estoi per a viatge. Alfabet sencer per a l'ortografia catalana i de qualsevol llengua llatina. Representant a la península: W. M. Fiege, Passeig de Gràcia, 111, Barcelona

No n'hi ha cap altre a més bon preu

MOBLES DOMINGO I SABATÉ TAPISSERIES

SUCCESSORS DE
GRAN EXPOSICIO D'HABITACIONS
de tots els models que fabriquem
PREU FIX VENDA A L'ENGROS I AL DETALL

Tallers i Sales de venda
Calle de Sans, 114
Barcelona-Sans
Telèfon H 475

SUCURSAL
Parellada núm. 19
Vilafranca del Penedès
Telèfon 1025

NO tenim cap sucursal en punt central de la ciutat, per a beneficiar als nostres compradors, però el que estavem, tenint en compte el que permet la comoditat de la casa, fa que puguem vendre amb un 33 per 100 d'economia

EXEMPLE: Tots els mobles per a un pis, de pessetes 5.000, 10.000 i 20.000
podeu adquirir-los per pessetes 3.400, 7.000 i 14.000

Disponible: 150 habitacions en les quals combinem pisos des de 2.500 pessetes, compostes de Dormitori, Menjador, Sala i Bany

Importants descomptes durant el corrent mes per efectes de Balanç

ELS MONJOS DE MONTSERRAT i la casa J. FONOLLEDA SERRA de Barcelona

fan avinent que l'únic licor elaborat en aquell Monestir és el que es ven per tot arreu amb el nom de

AROMAS DEL MONTSERRAT

PELLETERIA LA SIBERIA

RAMBLA DE CATALUNYA, 15

CORTS CATALANES, 624

Comunica a la seva clientela d'haver rebut directament de llurs procedències, a preus molt baixos, importants estocs en Zibelines natural sense llustrar des de 275 pessetes; Zibelines argenté (exemplars raríssims) des de 700 pessetes; Magnífics renards argenté natural des de 2.000 pessetes; Renards croisé natural, únics en sa classe, des de 700 pessetes; Marte pekan, chinchilla i vison, grans partides.

Gran assortit en abrics, jaquetes i abrigoets de nen.
Especialitat en folres de pells per a abrics de senyor.
Magnífics "echarpes" ermini des de 500 pessetes.

SECCIO DE PROPAGANDA

Continuament articles de gran reclam en tota classe de confeccions

PELLS PER A ADORNAMENT
MANTES PER A COTXE

Primera fàbrica a Espanya de curtits i tintoreria de tota classe de pells fines
PREUS REDUITS A TOTES LES SECCIONS

EL LICEU DALMAU ha implantat positius progresos de Cultura General i Comercial

Alemanya
Itàlia

Francès
Anglès

PARLAR I ESCRIURE

Avui i bé, pot aconseguir-ho fàcilment i agradable una persona sola o tota una família, en el propi domicili, pel prodigiós sistema lingüofono del

LICEU DALMAU

aplicable a qualsevol màquina

Demaneu avui mateix prospectes a la Direcció:
C. València, núm. 245-Barcelona-Tel. 1845 G.
D'exceptual interès per a famílies, col·legis, professors i alumnes d'idiomes que vulguin tenir èxit.

Novetat - Nadar - Any Nou - Reis: a Catalunya avui hi ha un present meravellós: un equip lingüofono i una matriu del Liceu Dalmau.

Senyores i senyoretes

Aules distingides, úniques a Barcelona, especials i exclusives per a Senyores i Senyoretes. Classes particulars i a domicili. Classes econòmiques. En totes les classes solament s'admet un limitadíssim nombre d'alumnes i són guiades per competentíssims professores catalanes i estrangeres, sota la immediata direcció i inspecció personal del Director. La moderna organització d'aquestes classes, a base d'ensenyament individual i independent, permet que cada alumna pugui començar a qualsevol moment i des de qualsevol grau de coneixement, i progressar amb facilitat i rapidesa. Demaneu prospectes gratuïts a la Direcció: carrer València, 245, entresol (cantonada Passatge Domingo, entre Rambla Catalunya i Passeig de Gràcia). Telèfon 1845 G.

Tothom

pot aprendre en el domicili propi, per correspondència amb el **LICEU DALMAU**, fàcilment i ràpidament, tots els coneixements i aptituds de la més perfecta Cultura General i Comercial. L'organització especial del **LICEU DALMAU**, única a Espanya, garanteix l'èxit més complet. —: Altres Centres docents han intentat imitar-nos, però llurs alumnes, a la fi, es dirigeixen a nosaltres, puix aquest ensenyament implica una organització que no pot improvisar-se. En canvi, tots els nostres alumnes, de tots els estaments i graus de cultura, beneïxen les facilitats del nostre ensenyament, pels sorprenents resultats que en tots els casos proporciona. Demaneu prospectes gratuïts: Carrer València, número 245, Barcelona. Telèfon 1845 G.

APRENEU:

IDIOMES

Parlar i escriure perfectament francès, anglès, italià i alemany, en 4 a 8 mesos.

ORTOGRAFIA

i correspondència general i comercial en els dits idiomes i en català, castellà i esperanto, en 2 a 4 mesos.

CALIGRAFIA

manuscrita aristocràtica, comercial, ràpida, "redondilla", etc., en 1 a 2 mesos

ARITMETICA

abreujada per a totes les operacions de Comerç, Banca i Borsa, en 3 a 6 mesos.

TENEDORIA DE LLIBRES

de Comerç, Indústria i Banca, en 2 a 5 mesos

ESTENOGRAFIA

i dactilografia, aplicables a tots els idiomes essencials, en 2 a 4 mesos

No perdeu temps en vaïllar

Des de qualsevol grau de cultura podeu adquirir fàcilment aquests coneixements que constitueixen l'única riquesa ben lliure de tota eventualitat social, política o econòmica

Demaneu avui mateix opuscles a la Direcció: Carrer València, 245, Barcelona. Telèfon 1845 G.

Comerciants, Banquers, comptables, advocats

Per la intervenció de l'Estat en els llibres de comptabilitat es fa avui doblement necessari que adopteu el sistema Centralitzador—patentat—ja generalitzat a les principals oficines de França, Estats Units, Alemanya i altres països, que simplifica i aclareix moltíssim els llibres Diari, Major i Balanços, dins de les prescripcions del Codi de Comerç. El nostre Liceu, donant una prova d'èsser la primera Institució de la seva classe a Espanya, ha reunit tots els elements pràctics per a l'ensenyament i aplicació del sistema Centralitzador a tots els Despatxos i Oficines, i rep consultes i dona inequívokes instruccions per correspondència o personalment a la nostra Direcció, de les 17 a les 19 hores, els dimarts, dijous i dissabtes. Avui és també imminent per als Comerciants particulars la legalització de llur Comptabilitat. Demaneu el nostre prospecte gratuït a la Direcció General del

LICEU
LICEO
YCEE
YCEUM

DALMAU

Carrer València - BARCELONA - Telèfon 1845 G.

LICEU
LICEO
YCEE
YCEUM